

NEA PARALIAS

EEN UITGAVE VAN VZW ELEFThERIA PARALIAS

Twintigste jaargang

Nummer 77

Januari 2025

ELEFThERIA PARALIAS

BELGISCH-GRIEKSE VERENIGING VZW

ΝΕΑ PARALIAS

Twintigste jaargang - Nummer 77 - Januari 2025

Lees in dit nummer ondermeer :

3	Voorwoord	De voorbeschouwingen van André, onze voorzitter
4	Werking van de vzw	Enkele begrippen waarop de werking van de vereniging steunt
5	Agenda	Overzicht en details van activiteiten waarop onze leden zijn uitgenodigd
8	Terugblik	Nabeschuiving van drie recente activiteiten
9	Bij de frontcover	Iets meer over octopussen
10	Muziekrubriek	Mimis Plessa, Anna Vissi, Michalis Paouris, Marinella, Leonidas Kavakos, de nationale hymne, Demis Visvikis, lied uit de oude doos
13	Garden of Crete	Maak kennis met onze nieuwe sponsor
14	Reisverslag	Het relaas van de Eleftheria Paralias groepsreis naar Athene en Attica in september 2024
20	De Griekse roots van Turkse plaatsen	Een Griekenlandfanaat ging op zoek naar plaatsen in Anatolië die Griekse roots hebben
23	Bestemmingen	Op zoek naar verborgen of minder bekende Griekse pareltjes die de Griekse media in de voorbije maanden hebben belicht
24	Schuilen	Waar ga je schuilen in geval van oorlog? Er waren ooit 5.000 bunkers in Griekenland - wat blijft ervan over?
25	Nieuws	We volgden de actualiteit in de Griekse media en vermelden ook wetenswaardigheden
30	Links	Een kleine selectie video-links in verband met Griekenland

Frontcover: Mandrakia, Milos © Carlos Struyvelt - backcover: Avlemonas, Kythira, 2017 © Rik Cinjaere
Nea Paralias is het teamwerk van: Johan Van Iseghem, Lieve Wintein, Patrick Vandamme en André Delrue
In deze uitgave zijn er bijdragen van Greet De Mesel en Gerda Demuytere - Vertalingen: Johan Van Iseghem

De informatie in deze publicatie kan onjuistheden of tikfouten bevatten. De houder en / of auteurs van de teksten zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen. Eleftheria Paralias vzw kan in geen geval verantwoordelijk gesteld worden voor schade in de brede zin, voortvloeiend uit het gebruik van de informatie in deze publicatie en op de website. Deze publicatie bevat links naar sites die beheerd worden door derden; deze links worden uitsluitend als illustratie en voor uw gemak aangeboden. Eleftheria Paralias vzw, houder van deze publicatie, oefent geen enkele controle uit over de sites van derden en aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud ervan; Eleftheria Paralias vzw is evenmin verantwoordelijk voor de goede werking van de links. De opname van links naar deze sites houdt geen enkele goedkeuring in van de inhoud van deze websites en impliceert geen enkele samenwerking met de uitbaters van deze websites.

Teksten uit deze publicatie mogen enkel mits akkoord van Eleftheria Paralias vzw overgenomen worden en enkel voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden. Voor vragen of inlichtingen over deze algemene gebruiksvoorwaarden en bepalingen, dient de gebruiker contact op te nemen met Eleftheria Paralias vzw per mail aan redactie@eleftheriaparalias.com

ELEFThERIA PARALIAS vzw
A.J. Witteryckstraat 14, 8310 Assebroek
ondernemingsnummer 0460.445.439 - RPR Brugge
telefoon 050 35 65 05 - e-mail: bestuur@eleftheriaparalias.com

Voorwoord

Beste Griekenlandliefhebbers,

We sluiten alweer een jaargang van het ledenblad Nea Paralias af en staan reeds klaar om ons eerste nummer van jaargang 2025 voor te stellen. Ook zoals vorige jaren is de redactie klaar om dit jaar vier nummers boordevol informatie over onze vereniging en ons geliefkoosde land te publiceren.

2024 is het jaar waarin we zochten naar een nieuwe formule voor onze nieuwjaarsreceptie die omgedoopt werd tot nieuwjaarsfeest.

2024 is het jaar waarin we een nieuwe locatie moesten zoeken voor onze 'binnenactiviteiten'. Velen hebben hiermee reeds kunnen kennismaken in het najaar.

2024 is het jaar waar veertien leden onder leiding van Gaby Simoens naar Athene afreisden en ook de regio Attica ontdekten.

2024 is het jaar waarin een grote groep getuige was van een schitterend optreden van het Theodorakis Ensemble.

2024 is het jaar waarin we naar Turnhout gingen en in Passendale het Kaasmuseum De Oude Kaasmakerij bezochten.

2024 kende ook zijn traditionele activiteiten: het ledenfeest en twee kafeneio's. Hierop mochten we Gaby Simoens en Jan Lejeune bedanken voor hun schitterende voordracht.

Dit jaar werden er opnames gemaakt tijdens onze activiteiten. De film met het jaaroverzicht van 2024 zal vertoond worden op maandag 24 februari 2025 om 20.15 uur na de algemene vergadering.

Bij deze nodig ik jullie uit om de **algemene vergadering** (van 19.30 u. tot 20.00 u.) en de **ledenvergadering** (om 20.15 u.) bij te wonen, die doorgaat op maandag 24 februari 2025, in de polyvalente zaal B, op de eerste verdieping van het Wijkcentrum Xaverianen, Xaverianenstraat 13/3 in Sint-Michiels. Alleen de effectieve leden hebben stemrecht op de algemene vergadering.

Wat 2025 brengt, lees je verder in de rubriek Agenda. Maar ik wil hier toch al onze daguitstap naar Mons op zaterdag 4 oktober 2025 (onder voorbehoud) en ons ledenfeest op zondag 24 augustus 2025 in de kijker plaatsen. Voor het concert in Eeklo, uitgevoerd door het Theodorakis Ensemble zal organisator Xavier Roels, lid van onze vereniging, ervoor zorgen dat we met onze groep kunnen

samen zitten en genieten. Afspraak zaterdag 18 oktober 2025.

Een vereniging is niet leefbaar zonder sponsors, vrijwillige medewerkers en bestuursleden.

Langs deze weg wil ik dan ook onze sponsors bedanken. Dankzij hun financiële steun slagen wij er telkens weer in om dit mooie ledenblad te realiseren. Ook wil ik Stad Brugge bedanken voor de financiële steun waardoor wij onze activiteiten nog beter kunnen organiseren.

Lidgeld nog niet betaald? Doe het nu meteen zodat Lieve het nodige kan doen om het ledenbestand 2025 bij te werken en Johan zijn mailinglijst kan aanpassen. Dan krijg je niet alleen de volgende vier nummers van Nea Paralias maar ontvang je ook regelmatig uitnodigingen en berichten via e-mail. Als je lid bent, krijg je ook toegang tot onze Facebookgroep Pareia Paralias. Heb je nog geen toegang, ga dan zeker naar de groepspagina om toe te treden.

Je krijgt geen mails meer, wat dan? Kijk zeker je spamfolder na en als dit niet helpt, neem contact op met Lieve en Johan die instaan voor de administratie. lieve@eleftheriaparalias.com / johan@eleftheriaparalias.com.

Ik bedank alle vrijwillige medewerkers die steeds klaar staan om ons een handje toe te steken. En last but not least de bestuursleden die dagelijks bezig zijn met de vereniging.

Johan, Patrick, Lieve, Emma, Chris en Nicole, bedankt voor de goede samenwerking.

Ik hoop dat het jaarprogramma van 2025 jullie bevalt, dat we jullie regelmatig mogen begroeten op onze activiteiten, dat jullie goede contacten kunnen aanhouden en vooral dat jullie ervan genieten.

Bij deze gelegenheid wil ik jullie, familie, vrienden en kennissen een heel fijn 2025 wensen, boordevol geluk, een goede gezondheid, veel reisplezier en veel mooie Griekse momenten.

Verder wens ik jullie veel leesplezier met dit ledenblad en tot op één van onze activiteiten.

André Delrue,
Voorzitter

Voordelen voor EP-leden

Op vertoon van de lidkaart 2025 geniet u van uitzonderlijke voordelen bij de sponsors:

- 10% korting bij aankopen bij Garden Of Crete
- 10% korting bij een maaltijd in restaurant El Greco, Sint-Jakobsstraat 48, Brugge
- een gratis aperitief bij een maaltijd in restaurant El Greco, Brugsesteenweg 14, Roeselare

Werking van de vereniging

Eleftheria Paralias is een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) voor personen die Griekenland diep in hun hart dragen. Zij organiseert diverse activiteiten om de sociale contacten tussen de leden te bevorderen, ontspanning aan te bieden en Griekenland in al zijn facetten dichterbij te brengen.

De zetel van de vereniging is gevestigd in A.J. Witteryckstraat 14, 8310 Assebroek.

Bankrekeningnummer BE67 0014 7876 4087 (BIC: GEBABEBB). Ondernemingsnummer 0460.445.439.

Raad van bestuur

De vereniging wordt geleid door een raad van bestuur, die minstens uit drie leden bestaat. De bestuursleden worden benoemd en zijn herroepbaar door de algemene vergadering en worden om de vier jaar verkozen door de effectieve leden. De voornaamste taken van de raad van bestuur zijn het organiseren van activiteiten, het verzorgen van het ledenblad Nea Paralias, het opstellen van de jaarrekening en van de begroting en de algemene administratie. Het bestuur is als volgt samengesteld:

voorzitter	André Delrue	e-mail: andre@eleftheriaparalias.com - telefoon: 050 35 65 05
schatbewaarder	Patrick Vandamme	e-mail: patrick@eleftheriaparalias.com
secretariaat	Lieve Wintein	e-mail: lieve@eleftheriaparalias.com
redactie/webmaster	Johan Van Iseghem	e-mail: johan@eleftheriaparalias.com
bestuurder	Nicole De Neve	e-mail: andre@eleftheriaparalias.com
bestuurder	Emma Ronse	e-mail: emma@eleftheriaparalias.com
bestuurder	Christine Blanckaert	e-mail: chris@eleftheriaparalias.com

Het bestuur is ook te bereiken op het gemeenschappelijk e-mailadres bestuur@eleftheriaparalias.com

Algemene vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit alle leden van de raad van bestuur en de effectieve leden (werkende leden). De algemene vergadering komt minstens éénmaal per jaar samen. Zij is bevoegd voor alles wat door de wet op de vzw aan de algemene vergadering is toegewezen, zoals het aanstellen van de raad van bestuur, de goedkeuring van de jaarrekening en van de begroting voor het volgende jaar, de wijziging van de statuten, het ontbinden van de vereniging enzovoort.

Leden

1. Toegetreden leden

Alle personen die zich bij de vereniging aansluiten en jaarlijks het lidgeld betalen zijn toegetreden leden. Zij hebben geen stemrecht op de algemene vergadering.

2. Effectieve leden

Leden van de vereniging die zich effectief inzetten bij de werking van de vereniging zijn effectieve (werkende) leden. Zij moeten bereid zijn de algemene vergadering bij te wonen. Effectieve leden hebben stemrecht op de algemene vergadering. Toegetreden leden die werkend lid willen worden richten een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van de vereniging. Zij moeten minstens één jaar toegetreden lid zijn.

De raad van bestuur beslist over de toetreding van effectieve leden.

Lidgeld

Het lidgeld wordt jaarlijks betaald per persoon of per gezin (= meerdere personen die onder één dak samenwonen). In het lidgeld is begrepen: de verzekering en het abonnement op het informatieblad Nea Paralias. Het effectief of toegetreden lid dat het lidgeld niet heeft betaald binnen de maand na de herinnering die hem/haar per post werd toegezonden, wordt geacht ontslag te nemen. Het lid dat in de loop van het jaar ontslag neemt of dat uitgesloten wordt kan geen teruggave van het lidgeld vorderen. Niet-leden kunnen ook deelnemen aan activiteiten van de vereniging maar dan wel op eigen risico (niet verzekerd). Zij betalen dan meestal een hogere deelnameprijs.

Wanneer bent u voor een activiteit ingeschreven?

Voor de meeste activiteiten dient u op voorhand in te schrijven en op voorhand te betalen. Uw inschrijving is pas definitief na ontvangst van het deelnamebedrag op onze bankrekening. Ingeval het aantal deelnemers aan een activiteit beperkt is zal deelname worden toegekend volgens volgorde van betaling. Leden hebben voorrang bij alle activiteiten.

Nieuwjaarsreceptie

Alle leden worden jaarlijks uitgenodigd op de nieuwjaarsreceptie. Die gaat gewoonlijk door in het derde weekend van januari.

De privacyverklaring van Eleftheria Paralias vzw staat op de website www.eleftheriaparalias.com

Agenda

Belangrijke opmerking

Om onze activiteiten vlot te kunnen voorbereiden, vragen wij u rekening te houden met de uiterste inschrijvings- en betalingsdatum (in het rood vermeld). Na deze datum neemt het bestuur geen inschrijvingen meer aan. Uw inschrijving is pas definitief nadat u per e-mail een bevestiging van inschrijving ontvangen hebt en nadat wij uw betaling van het deelnamebedrag ontvangen hebben. We raden aan, bij telefonische inschrijving, geen berichten in te spreken op de voicemail omdat deze berichten soms verloren gaan.

Gestorte bedragen worden niet terugbetaald omdat wij dan reeds kosten hebben gemaakt of praktische schikkingen (zoals bijvoorbeeld reservaties) getroffen hebben.

Iedere activiteit wordt eveneens per e-mail aangekondigd op het eind van de maand voorafgaand aan de activiteit.

Noteer alvast volgende activiteiten in uw agenda:

datum - uur - locatie	activiteit	info
zondag 16.02.2025 14.30 uur Landhuis Xaverianen Sint-Michiels	Film van groepsreis naar Athene en Attica 16 september - 27 september 2024	zie bladzijde 6 https://bit.ly/3DI7xA5
maandag 24.02.2025 Wijkcentrum Xaverianen zaal B Sint-Michiels	19.30 uur: Algemene Vergadering 20.15 uur: Ledenvergadering met onder andere activiteitenverslag 2024 (film)	zie bladzijde 6
zaterdag 12.04.2025 Gent	Boottocht in Gent	info volgt
zaterdag 12.04.2025 Restaurant Pantheon Gent	Samen tafelen na de boottocht	info volgt
zaterdag 28.06.2025 Wervik	Wandeling in Wervik	info volgt
zondag 24.08.2025 Sparrenhof Assebroek	Ledenfeest met barbecue en livemuziek	info volgt
zaterdag 4.10.2025	Daguitstap naar Mons	info volgt
zaterdag 18.10.2025 Eeklo	Concert van het Theodorakis Ensemble	info volgt
zondag 16.11.2025 Wijkcentrum Xaverianen zaal A Sint-Michiels	Muzikale Rondreis	info volgt

Facebookgroep Parea Paralias voor leden van Eleftheria Paralias vzw

Weet je dat je als lid kan deelnemen aan deze Facebookgroep? Het is de bedoeling dat de leden informatie uitwisselen over ons geliefkoosde land. Hier kan je vlot Griekse weetjes, nieuwsberichten, reisverslagen, boeken, muziek, foto's, grapjes, recepten.... delen. Hoe interessant deze groep is hangt natuurlijk af van de inbreng van de groepsleden. Het is niet de bedoeling dat het de inhoud van Nea Paralias vervangt, maar we zien het als een aanvulling op het tijdschrift.

Voor vragen over de Facebookgroep, zend een e-mail aan fb@eleftheriaparalias.com

FILMNAMIDDAG

Film groepsreis naar Athene en Attica

Zondag 16 februari 2025 om 14.30 uur
Landhuis Xaverianen, Xaverianenstraat 9, Sint-Michiels

In september 2024 zijn 14 leden van onze vereniging op reis geweest naar Athene en de regio Attica. Ben je benieuwd naar hun belevenissen en wil je de vele bezienswaardigheden zien, kom dan gerust af naar onze filmnamiddag.

Programma :

- Vanaf 14u30 verwelcoming in de bar (gelijkvloers)
- Athene - eerste week van de groepsreis
- Theater Dora Stratou: muziek en dans uit de verschillende Griekse regio's
- Pauze
- Daguitstap naar Turnhout
- Daguitstap naar Douai en Cambrai
- Jaaroverzicht 2023
- Attica - tweede week van de groepsreis

Deelnameprijs per persoon: 3 euro (drankbon inbegrepen)

Inschrijven: - telefonisch 050 35 65 05 (André en Nicole)
 - of via e-mail bestuur@eleftheriaparalias.com

Bedrag vooraf storten op rekeningnummer BE67 0014 7876 4087
 op naam van Eleftheria Paralias vzw
 met vermelding ledenfeest / je naam / aantal personen

Uiterste inschrijvings- en betalingsdatum: 6 februari 2025

Algemene vergadering en ledenvergadering

Maandag 24 februari 2025

Wijkcentrum Xaverianen, Xaverianenstraat 13/3 in Sint-Michiels

De vergadering wordt opgesplitst in twee delen.

● 19.30 uur: algemene vergadering

Dit is het officiële gedeelte waarop enkele verplichte punten worden behandeld die volgens de wetgeving op de vzw moeten aan bod komen: goedkeuring van het voorbije boekjaar, goedkeuring van de begroting en de kwijting van de bestuursleden. Alle effectieve leden ontvangen op voorhand alle documenten zodat we op de vergadering zelf elk punt kort bespreken alvorens te stemmen en/of goed te keuren. Alleen de effectieve leden hebben stemrecht op de algemene vergadering.

● 20.00 uur: pauze

● 20.15 uur: ledenvergadering

Op de agenda van de ledenvergadering staat de film met het jaaroverzicht van onze activiteiten van 2024. Er is ook gelegenheid om ideeën naar voren te brengen of om van gedachten te wisselen. De ledenvergadering is niet gemachtigd om beslissingen te nemen. Het is enkel een platform waarop van gedachten kan gewisseld worden.

Alle leden zijn van harte welkom op beide vergaderingen.

Activiteiten door derden

Onderstaande activiteiten worden niet georganiseerd door Eleftheria Paralias vzw.
Voor inschrijving en info contacteer het vermelde e-mailadres of telefoonnummer.

De El Greco Vrienden uit Roeselare organiseren activiteiten telkens in restaurant El Greco, Brugsesteenweg 14, Roeselare:

- nieuwjaarsbijeenkomst: zondag 26 januari 2025
- fotoreportage: 9 oktober 2025

Voor info: Marleen Nollet via e-mail marleen.nollet@telenet.be

Voor reservatie: Yannis van restaurant El Greco - telefoon 051 22 01 67

Restaurant El Greco, Brugsesteenweg 14, Roeselare
livemuziek met Y ELLINES, muzikaal duo met Dimitri van Ypsilon en Stratos van I Ellines
vrijdagen 7 maart, 6 juni en 3 oktober 2025

Voor reservatie: Yannis van restaurant El Greco - telefoon 051 22 01 67

Griekse dansen

Karine Kint organiseert Griekse dansavonden in het sportcentrum Den Strooien Hane, Albert van Caloenstraat 2 in Loppem.

Voor info contacteer Karine Kint op mobiele telefoon 0476 99 37 02 of via e-mail karine.kint@telenet.be

Concerten

Uitgebreide berichtgeving over Griekse concerten en evenementen in België en Nederland vind je op de website www.skopos.be. De website bevat ook heel veel informatie over Griekse artiesten, componisten, muzikanten, platenfirma's, muziekinstrumenten alsook geschiedkundige informatie.

Op de pagina www.skopos.be/GrMuziek/Nieuws/Mail_Service/index.html kan je inschrijven voor de gratis nieuwsbrief.

De volledige agenda vind je terug op www.skopos.be/GrMuziek/Agenda/index.html

TIP: Als je interesse hebt voor een bepaald concert, neem dan best eerst contact op met het bestuur van Eleftheria Paralias om na te gaan als dit concert door ons wordt aangeboden tegen een verminderde prijs.

In het hartje van Brugge vindt u het typisch Grieks restaurant El Greco!
Ons restaurant is één van de oudste Griekse familierestaurants in België (sinds 1980).

De menukaart biedt uiteraard de klassieke Griekse keuken, maar er is ook ruimte voor vernieuwing met steeds nieuwe seizoensuggesties.

Vlees-, vis-, en vegetarische gerechten komen in overvloed aan bod!

Onze traiteurdienst zorgt ervoor dat u onze gerechten ook thuis kunt verorberen tijdens uw privé of zakelijke feesten (communies, verjaardagen, jubileums, enzovoort).

Geregeld organiseren we ook livemuziek en dansavonden.

De data ervan vindt u terug op onze website en op <https://www.facebook.com/elgrecobrugge> !

Leden van Eleftheria Paralias vzw krijgen 10% korting bij vertoon van de lidkaart en mits contante betaling !

El Greco is open iedere dag vanaf 17u30 tot 24u00

Zondagmiddag ook van 12u00 tot 14u00 - Gesloten op woensdag

Telefoon: 050 33 02 96 - Website: <http://www.el-greco.be> - E-mail: info@el-greco.be

Kafeneio met voordracht - 20 oktober 2024

Op 20 oktober 2024 gaf Gaby het vervolg op zijn voordracht over de geschiedenis van de rebetikomuziek. In 2023 had hij het over de opkomst van de rebetiko. Nu zagen we in woord en beeld hoe de muziek tot haar bloei kwam, en nadien een terugval kende.

Achtentwintig deelnemers volgden geboeid deze mooie voordracht. In de nieuwe locatie voor onze activiteiten was het nog wat onwennig. Na een

lekkere koffie met een Grieks gebakje passeerden de namen van Theodorakis, Tsitsanis en Bithikotsis de revue. We hoorden mooie fragmenten van hun muziek en zagen beelden uit een alweer ver verleden. Na de voordracht had iedereen weer een heel stuk bijgeleerd over deze periode in de geschiedenis van de Griekse muziek.

Patrick

Filmvoorstelling - 22 oktober 2024

Acht leden van Eleftheria Paralias waren present in het volle auditorium van het Grootseminarie in Brugge voor het zien van een uitzonderlijke, exclusieve film over het leven op de Heilige Athosberg: *Adam, waar ben je? - Αδάμ, πού ει;*

Een aantal leden van Eleftheria Paralias hebben in het verleden het Dochiariouklooster al vanop zee kunnen aanschouwen (zie <https://bit.ly/3V2V7bV> - foto van Johan Van Iseghem, 2019). Nu kon je zien hoe het dagelijkse leven achter de muren verloopt. De documentaire film belicht het wel en wee van het dagelijkse monastieke leven in een klooster, het dagelijkse leven met het harde labeur waar excuses als "vandaag ben ik ziek, ik kan niet werken" ongepast en van geen tel zijn. Naast de noeste arbeid maakt de goddelijke devotie deel uit van het dagelijkse ritme maar tussendoor zijn er ook plezante momenten.

Na de vertoning van de film was er de mogelijkheid om nog een glaasje te drinken bij een babbel in de feestzaal naast het auditorium.

Enkele weetjes:

- De fascinerende film was eerder al in meer dan 20 landen vertoond aan altesamen ruim 200.000 belangstellenden.
- In de afgelopen halve eeuw is Docheiariou nieuw leven ingeblazen door de inspanningen van zijn abt Gregorius en de broederschap van het klooster.
- In Brugge vond de vertoning van de film plaats op 22 oktober 2024, dat is dag op dag precies 6 jaar nadat abt Geronda Gregorius in de Heer ontsliep. Daarom sloot vader Bernard Peckstadt de vertoning af met een gebed ter ere van Geronda Gregorius.
- Lees meer over de film in onze bijdrage in Nea Paralias 76 (oktober 2024), bladzijde 27: <https://bit.ly/3BcbBaJ> en zie de trailer op <https://youtu.be/gQ-k21DLb6A>

Johan

Kafeneio met voordracht - 17 november 2024

Op 17 november 2024 gaf Jan een voordracht over Yannis Markopoulos. Deze befaamde componist, tijdgenoot van Theodorakis, overleed in 2023 op 84-jarige leeftijd. Hij werd geboren in Kreta. Hij begon zijn muzikale carrière in de jaren zeventig van vorige eeuw. Uit de muziek die Jan ons liet horen was Yannis Markopoulos in het begin sterk geïnspireerd door de muziek van Theodorakis, maar ging nadien zijn eigen stijl

ontwikkelen. Hij werkte samen met vele grote namen, zoals onder anderen Dalaras en Viki Moscholiou. Zijn bekendste werk was natuurlijk 'Wie betaalt de veerman'.

De veertig aanwezigen konden genieten van een boeiende voordracht met beeld en klank van deze bekende Griekse componist.

Patrick

Griekse Gids Glossy

De nieuwe Griekse Gids Glossy - nummer 17 - zomer 2025 - verschijnt binnenkort !!!
De Griekse Gids wordt uitgegeven door Jorgos en Wendy Nikolidakis (www.grieksegids.be , www.grieksegids.nl)

Het is een magazine vol boeiende artikels en zeer prachtige foto's om bij weg te dromen. Het verschijnt slechts 1 keer per jaar en bevat 100 pagina's met reisverhalen en foto's over Griekenland. Zoals in het verleden kunnen leden van Eleftheria Paralias vzw een exemplaar aan

gunstprijns aanschaffen. Eleftheria Paralias vzw beschikt over een beperkt aantal exemplaren. Voor de spotprijns van slechts 3 euro kunnen de leden van Eleftheria Paralias een exemplaar aanschaffen. Contacteer hiervoor Patrick per e-mail aan patrick@eleftheriaparalias.com

Bij de frontcover

Xταπόδι of ook οκτώποδες, letterlijk vertaald 'acht voeten'. Sommigen vinden ze de meest charismatische wezens van de natuur, gratieus en intelligent, tevens zeer fotogeniek. Anderen vinden het een verschrikkelijk, intrigerend beeld: dode octopussen met hun langgerekte vormen die aan een draad in de wind zachtjes hangen te wuiven tegen de levendige blauwe lucht.

Ons lid Carlos Struyvelt kon in 2024 het tafereel op de coverfoto van deze Nea Paralias vastleggen nabij restaurant Medusa in Mandrakia, Milos.

De aanblik van octopussen die met hun acht tentakels in de zon hangen te drogen, is een veelvoorkomend zicht op vele Griekse eilanden. De scène is onderdeel van een culinaire traditie die al eeuwenlang standhoudt. Na het vangen van de octopus en het doden (door een zenuw tussen zijn ogen door te snijden), wordt de octopus vele keren tegen een rots geslagen om water te verdrijven. Deze procedure, geworteld in eeuwenoude praktijken, is essentieel om ervoor te zorgen dat het vlees mals is tijdens het grillen. Vers gevangen octopus kan behoorlijk taai zijn en als de octopus direct met zijn water wordt gegrild, zou het dier stomen tot een rubberachtige massa. Het droogproces in de zon helpt de spiervezels af te breken, waardoor de octopus smakelijker en gemakkelijker te kauwen is. Het helpt ook bij het bewaren van de octopus. Drogen in de zon verlaagd het vochtgehalte in de octopus, waardoor deze langer houdbaar is. Deze methode was vooral belangrijk vóór de komst van de moderne koeling, omdat het mensen in staat stelde zeevruchten te bewaren zonder dat ze snel bederven. Voedingsdeskundigen wijzen er ook op dat het droogproces de smaak van de octopus intensiveert. Naarmate het watergehalte afneemt, worden de natuurlijke smaken geconcentreerder, wat resulteert in een rijkere smaak. De traditionele praktijk, de niet-industriële techniek, is niet alleen een culinaire techniek, maar ook een culturele, die de diepe verbondenheid tussen het Griekse volk

en de zee weerspiegelt. Het toont hun vindingrijkheid, praktisch vernuft en het vermogen om het meeste uit hun natuurlijke omgeving te halen.

Zodra de octopus goed mals is, kan deze verschillende manieren bereid worden, onder meer grillen of smoren. Het meest voorkomende recept voor octopus in visrestaurants is de gegrilde versie, waarbij de octopus wordt gegrild op houtskool en gekruid met verse citroen. Alleen grillen is echter niet voldoende, een specifieke bereiding is vereist om malsheid en optimale grillresultaten te bereiken.

Het frituren van octopus is zeer zeldzaam in Griekenland, de Grieken geven de voorkeur aan octopus met ouzo, in wijn gestoofde octopus, gegrilde octopus of octopus met knoflooksaus. Octopus was een favoriet voedsel van de Grieken in de Oudheid. Het werd geprezen om zijn zoetheid en werd bovendien beschouwd als een afrodisiacum. In veel landen rond de Middellandse Zee beschouwd men de octopus (soms vermeld als pulpo), als delicatessen.

Octopussen hebben een complex zenuwstelsel en een uitstekend gezichtsvermogen en behoren tot de meest intelligente en diverse van alle ongewervelde dieren. Octopussen hebben niet één maar drie harten. Daarvan is eentje het hoofdhart, dat bloed door het hele lichaam pompt. De andere twee bijharten pompen de zuurstof van de kieuwen naar het hoofdhart.

Soms worden octopussen verward met inktvissen, σουπιά: inktvissen behoren tot de orde van tienpotigen, δεκαπόδων. (Pijl)inktvis of calamari, καλαμάρι - het is een en hetzelfde dier - is geliefd over de hele wereld. Ze worden bereid op allerlei manieren. Meestal kennen we calamari of calamares als de gefrituurde inktvisringen in een jasje van beslag of broodkruim. Inktvis bevat veel eiwitten, weinig vet en veel essentiële voedingsstoffen, waardoor het een gezonde keuze is voor mensen van alle leeftijden. Naast de antioxidanten is inktvis rijk aan vitamines en mineralen, waaronder ijzer, kalium en koper.

"Eet zoals we al generaties lang eten"

Bij Garden Of Crete bieden we zuivere Kretenzische producten aan zoals olijfolie, olijven, olijfpasta, kruiden, honing en wijn. Gemaakt van de lekkerste, zuivere, meest kwalitatieve ingrediënten afkomstig uit Kreta.

<https://gardenofcrete.be>

root verlies voor de Griekse muziekwereld: **Mimis Plessas** (Dimitrios Plessas), Μίμης Πλέσσας (Δημήτριος Πλέσσας), een van de belangrijkste en meest productieve Griekse componisten is niet meer. De legendarische componist is op 5 oktober 2024 in Athene overleden, 7 dagen vóór zijn 100ste verjaardag.

Hij stak met karakteristiek gemak de oversteek over van jazz naar lichte muziek, naar laika, naar artistieke folk, naar filmthema's. Van jongs af aan viel hij op met zijn talent in Griekenland en internationaal. Al op jonge leeftijd werd hij de eerste pianosolist bij de Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας, de Nationale Omroep Stichting. Zijn artistieke en compositorische activiteit bestreek alle gebieden van de muziek, in theater, film, radio en televisie. Hij werkte samen met vele topzangers, van wie velen beroemd werden. Hij schreef ook muziek voor film en theater, met 104 films en 70 toneelstukken op zijn naam. Mimis Plessas dirigeerde gerenommeerde orkesten over de hele wereld en ontving 7 internationale onderscheidingen in Barcelona in 1960, Warschau in 1962, België in 1963, Italië in 1964, de Verenigde Staten in 1965, Parijs in 1968 en Tokio in 1970. Hij werd ook 6 keer onderscheiden in Griekenland. Plessas schreef ook liederen gezongen door beroemde zangers, waaronder Nana Mouskouri, Tzeni Vanou en Marinella. Sommigen van hen hebben hun zangcarrière en roem te danken aan zijn composities. De Griekse componist is herhaaldelijk geëerd met platina en gouden platen, terwijl zijn album Ο δρόμος (De weg) (1969), met teksten van Lefteris Papadopoulos, zonder twijfel de eerste plaats inneemt in de Griekse discografie als het best verkochte album aller tijden (meer dan 1 miljoen exemplaren). Beluister Ο δρόμος (1969) op <https://youtu.be/Gqybw4oHjZw>. Veel van zijn hits waren samenwerkingen met tekstschrijver Lefteris Papadopoulos. Mimis Plessas schreef de muziek voor vele onvergetelijke liederen, en hij zal een integraal onderdeel blijven van de Griekse muziek in de harten en geesten van iedereen.

Op 12 oktober 2024 werd een concert gepland om een eeuw van zijn leven te vieren in het Pallas Theater in Athene en waar hij de sterren zou ontmoeten die hij had helpen creëren. Helaas, een week eerder vertrok de geliefde Mimis Plessas...

Het popicoon **Anna Vissi** bracht op 5 oktober 2024 ruim 65.000 mensen in vervoering tijdens een concert in het Kallimarmaro-Stadion. De nu 67-jarige popster bracht hulde aan de Griekse componist Mimis Plessas, die enkele uren vóór het concert op 99-jarige leeftijd overleed. Ze zong Θα πιω απόψε το φεγγάρι (Ik zal vanavond de maan drinken) (kan je hier beluisteren: <https://youtu.be/7qALb6D45v4>), een van de beste liedjes geschreven door Plessas en oorspronkelijk

gezongen door Giannis Pouloupoulos - zijn versie kan je hier kan beluisteren:

<https://youtu.be/d1NMW7cqAQI>. Het lied werd uitgebracht in 1968 maar is nog steeds een prachtig lied. Voor velen: echt tijdloze muziek. Over Giannis Pouloupoulos (1941-2020), zie <https://bit.ly/49PVI0t>

Het concert '**Η Άννα Βίσση στο Καλλιμάρμαρο**' was een viering van succesvolle zangcarrière van 51 jaar. Ze is op Cyprus geboren op 20 december 1957. Sedert 1973 heeft ze 27 persoonlijke albums en 12 compilaties uitgebracht, naast 25 deelnames aan albums van andere artiesten, ze speelde in 4 muzikaal-theatrale voorstellingen, 3 opera's en een musical, terwijl ze deelnam aan televisieproducties. Het concert op 5 oktober 2024 in het Panatheense Stadion, ook bekend als Kallimarmaro, was een onvergetelijke muzikale ervaring met zo'n 65.000 toeschouwers. Een spectaculaire show, een halve eeuw artistiek leven in één nacht, vol soul en liedjes die elke emotie en herinnering omarmt met een onuitputtelijke energie. Op Παραμονή Χριστουγέννων, Kerstavond 24 december 2024, en op Πρωτοχρονιά, 1 januari 2025, kon je het concert van de fenomenale Griekse ster op het hoogtepunt van haar carrière in een reis van gisteren tot vandaag, met 37 platina en 16 gouden awards, bekijken op MEGAtv. Heb je de glamoureuze avond gemist? Dan kan je het hier bekijken (en stream het naar jou tv !!!):

<https://youtu.be/yJAKZrEHb14>. Haar website staat op <https://www.annavissilive.com>.

Michalis Paouris, Μιχάλης Παούρης, is een internationaal gerenommeerd solist en componist. Paouris maakt niet alleen prachtige Griekse muziek, maar bereikt met zijn talent ook nieuwe hoogten. Paouris staat bekend om zijn uitzonderlijke vaardigheid op de bouzouki. Hij is de eerste muzikant die bouzouki officieel in de jazz opneemt met zijn klassieke en jazzmuziekcomposities. Zijn ideeën behoren tot de meest innovatieve van de afgelopen 100 jaar in de geschiedenis van bouzouki.

Paouris werd in 1987 geboren in Athene en groeide op in Tavros. Tegen de tijd dat hij zeven jaar oud was, stond hij bekend als een wonderkind vanwege zijn zeldzame vaardigheid in het spelen van de bouzouki, zijn techniek en zijn snelheid die tot op heden onverklaarbaar blijft. Zijn carrière begon op tienjarige leeftijd. Tegen de tijd dat hij vijftien was, vergeleek componist Theodorakis hem met de grote componist en speler Manolis Chiotis. Tot op heden heeft Michael Paouris 46 platen uitgebracht, evenals talloze klassieke composities en allerlei soorten muziekwerken. Hij heeft internationaal zeven boeken gepubliceerd over muziektechniek, theorie en harmonie. Met een focus op muziekfilosofie heeft hij het oude Griekse

systeem van harmonie wereldwijd verspreid. Beluister 'Damascus', een compositie die hij componeerde voor de bevolking van Syrië en Damascus. <https://youtu.be/k-ZyogZFcr4>
Zijn website op <https://michaelpaouris.gr> en zijn YouTube-kanaal op <https://bit.ly/3DtIFRo>

De beroemde zangeres **Marinella** kreeg op 25 september 2024, tijdens een concert in het Odeon van Herodes Atticus, een ernstige en uitgebreide hemorragische beroerte terwijl ze het derde lied van de avond zong (<https://youtu.be/eS02geO8C4E>). Ze verbleef drie weken op Intensive Care.

Marinella, geboren in Thessaloniki als Kyriaki Papadopoulou op 19 mei 1938, is de populaire zangeres van voornamelijk volksliederen en heeft stukken uit vele muzikale genres uitgevoerd.

De 86-jarige iconische Griekse zangeres zakte in elkaar op het podium tijdens een speciaal eerbetoontconcert ter ere van haar. Het was een voorstelling die de ziel, de kracht en het interpretatietalent van de enige echte Marinella liet zien. Het concert markeerde een hoogtepunt van Marinella's opmerkelijke muzikale reis. Sinds het begin van haar professionele zangcarrière in 1956 heeft ze 66 soloalbums uitgebracht en is ze ook op vele albums van andere muzikanten te horen. Met haar interpretatie, passie, expressiviteit, stem, talent en theatraaliteit heeft ze met haar muziek hele generaties Grieken verenigd.

Zowel het publiek als experts hebben haar geprezen als een legende, als erkenning voor haar uitstekende artistieke carrière en de diepgaande invloed die ze al meer dan zes decennia in de muziekindustrie heeft.

Marinella is een begrip voor generaties Grieken. In volgende video zie je Marinella aan de zijde Stelios Kazantzidis. Het lied Zigouala Zγκουάλα (1958) komt in de film 'Mevrouw de Burgemeester', Η κυρία δήμαρχος, uit 1960:

<https://youtu.be/QKdIAT4vERI> .

In een volgende video zie je de briljante zangeres van het Griekse lied in een zeldzaam TET-A-TET-interview met Tassos Tryfonos vanuit haar huis in Kifissia. De show werd uitgezonden op CyBC 1, de Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου 1 (de Cypriotische publieke omroep) op 4 mei 2019 en hier te herbejken: <https://youtu.be/AdnkL00hzdM>

De Griekse violist **Leonidas Kavakos** werd in november genomineerd voor Grammy Award 2025. Leonidas Kavakos (geboren in Athene, 30 oktober 1967) is violist en dirigent. Hij leerde viool spelen op 5-jarige leeftijd, aangezien zijn vader Konstantinos en grootvader ook violisten waren, terwijl zijn moeder pianiste was. Als violist won hij prijzen in verschillende internationale concoursen en nam hij verschillende albums op van de belangrijkste platenmaatschappijen. Hij was ook artistiek directeur van de Camerata Salzburg en gastdirigent van het London Symphony Orchestra en het Boston Symphony Orchestra. Het maandelijkse Britse klassieke strijkerstijdschrift The Strad

noemde hem 'violist der violisten', βιολιστή των βιολιστών.

De *Beethoven for Three: Symphony No. 4 and Op. 97, 'Archduke'* (Sony Classical) werd opgenomen met cellist Yo-Yo Ma en pianist Emmanuel Ax, is genomineerd voor Best Chamber / Small Ensemble Performance. Het album, dat in maart 2024 werd uitgebracht, heeft bijzonder warme recensies ontvangen. De drie toonaangevende solisten presenterden hun werk tijdens een concert in het Odeon van Herodes Atticus in juni 2024, in het kader van het Athene-Epidavros Festival.

Kavakos bespeelt sinds februari 2010 zijn eigen Stradivarius-viool, 'Abergavenny' (gebouwd in 1724). Hij heeft de Stradivarius 'Falmouth' (gebouwd in 1692) verkocht, evenals een Italiaanse viool uit 1782. Hij bezit 4 moderne violen. Hij is gepassioneerd door de kunst van het maken van violen en strijkstokken, zowel vroeger als nu, een kunst die hij als een 'groot mysterie' en een 'geheim' beschouwt. Zie volgende video's:

<https://www.leonidaskavakos.com> ,

<https://www.opus3artists.com/artists/leonidas-kavakos> en <https://www.intermusica.com/artist/Leonidas-Kavakos>

De Grammy Awards zijn prijzen die worden uitgereikt door de Recording Academy van de Verenigde Staten om uitstekende prestaties in de muziekindustrie te erkennen. Ze worden door velen beschouwd als de meest prestigieuze en belangrijkste prijzen in de muziekindustrie wereldwijd.

Ode aan de vrijheid

Het Griekse volkslied is een van de meest herkenbare ter wereld, en het is het langste van dergelijke liederen, geschreven door de nationale dichter van het land, Dionysios Solomos. De titel is 'Hymne aan de Vrijheid', Ύμνος εις την Έλευθερίαν, en werd in 1823 op het eiland Zakynthos geschreven als een gedicht van 158 strofen (632 verzen) Twee jaar later, in 1825 werd het in Missolonghi gedrukt. Het gedicht van Solomos is geïnspireerd op de dappere mannen die vochten in de Griekse Onafhankelijkheidsoorlog en de ongelooflijk lange, rijke geschiedenis van Griekenland.

In 1865 bezocht de koning van Griekenland, George I, Corfu en hoorde de filharmonische band van het eiland de eerste drie strofen uitvoeren, die op muziek waren gezet door de operacomponist Nikolaos Mantzaros. De koning was zo onder de indruk dat hij opdracht gaf om de muziek van de band te spelen tijdens officiële evenementen. Het werd meteen het volkslied van Griekenland. Vanaf 1966 werd het ook het volkslied van Cyprus na een besluit van de Raad van Ministers.

De 'Hymne aan de Vrijheid' behandelt verschillende thema's uit de Onafhankelijkheidsoorlog en andere gebeurtenissen uit de lange en roemruchte Griekse geschiedenis. De dichter presenteert de godin van de vrijheid en herinnert aan de martelaarschappen uit het verleden die plaatsvonden tijdens de geschiedenis van het land en de opstand van zijn 'slaven' onder buitenlandse

heerschappij, evenals de geneugten van het Helleens zijn. Solomos spreekt ook over de minachting die de Europese heersers hadden voor Griekenland en de minachtende onverschilligheid van de Grieken voor hun pro-Ottomaanse houding. In de strofen 35 tot 74 van het volkslied beschrijft de dichter de strijd en de val van Tripolitsa, de Turkse hoofdstad en bolwerk van de Peloponnesos. De strofen 75 tot 87 spreken over de Slag bij Korinthe en de vernietiging van het machtige leger van Drama Ali in Dervenakia. Het eerste beleg van Missolonghi in 1822 en de verdrinking van de Ottomanen in de rivier de Acheloös worden beschreven in de strofen 88 tot 122 van het lied. De moedige zeegevechten van de oorlog, voornamelijk het verbranden van het Turkse vlaggenschip bij Tenedos, worden beschreven in de strofen 123 tot 138, evenals de barbaarse ophanging van Gregorius, de patriarch van Constantinopel, door de Turken. In de epiloo (strofen 139 tot 158) van het lied raadt de dichter voormalige strijders aan zich te ontdoen van hun schadelijke onenigheid en kleinzielige verschillen en dringt hij er bij de machtigen van Europa op aan Griekenland volledig te laten bevrijden.

Beluister de volledige versie (31 minuten) op <https://youtu.be/OAb8E39BEIE>

De complete tekst in het Grieks en een Engelstalige vertaling, kan je lezen op <https://bit.ly/408o3IB>

Muziek uit de oude doos: Ela Ela (Έλα Έλα)

Was je in 1972 een swingende tiener, een twintiger, of een jeudige dertiger, dan braakte je wellicht jou eerste Griekse woordjes uit op de tonen van de Griekse groep Axis. Ik heb het over het liedje Ela Ela, Έλα Έλα, wat Grieks is voor Kom Kom. Het lied begint met "Klap in je handen, doe mee met het feest, we gaan plezier hebben vanavond. ... Kom kom..." Het lied 'Ela Ela' stond 9 weken in de Nederlandse Top 40 van 1972 - ze bereikten de derde plaats. De single 'Someone' stond 11 weken in de Nederlandse Top 40 van augustus en oktober 1972 en ze bereikten de derde plaats. In België bereikten ze 7de plaats in de BRT Top 30 (10 juni 1972), en de 5de plek in de Vlaamse Ultratop 50 Singles. Te beluisteren op <https://youtu.be/x9rz9M4pW5A>

Het nummer Ela Ela is geschreven door de in 1951 in Caïro geboren Griekse pianist Demis Visvikis (zie verder), die progressieve rock componeerde en zich later wendde tot de klassieke muziek. Hij werkte samen met George Chatziathanassiou, de drummer van Axis. Ela Ela is een folkloristisch aandoend nummer vol percussie en meezingkoortjes en voor het publiek een meezinghit.

Axis was een Griekse pop/rockband uit de jaren 1970. De band werd in 1970 opgericht door Dimitris Katakouzinis (bas) en Demis Visvikis, die elkaar ontmoetten als achtergrondvocalisten in Demis Roussos' band Aphrodite's Child.

Katakouzinis en Visvikis ontvluchtten het dictatoriale regime in Griekenland en vestigden zich in 1970 in Parijs waar zich een soort Griekse kolonie

bevond, mensen die op de vlucht waren voor het Kolonelsregime. In Parijs richtten ze de band op en werden vlug vergezeld door Alecos Caracandas (gitaar) en Yorgos Chatziathanassiou (drums).

De band bracht drie albums uit: Axis (1971), Ela Ela (1972; uitgebracht in Nederland onder de naam Someone), en een nieuw album ook genaamd Axis (1973). De albums bevatten een mix van muziekstijlen, waaronder progressieve rock, folk en psychedelische rock. Vooral de muziek op Axis' LP uit 1973 is een interessante mengelmoe van rechttoe rechtaan hardrock met goede vocalen en teksten in het Engels.

Tussen het tweede en derde album brengt Axis nog een singletje uit: Someone. Een liedje over de zoektocht naar de ware liefde en het vinden van de soulmate. Vermoedelijk een Griekse godin... Het deuntje zal je wellicht meteen herkennen: https://youtu.be/l6tW6ay_4c4. Zelfs na de vele decennia klinkt deze muziek nog steeds fris en vind daarom ook met enige regelmaat de weg naar de cd-speler. Het leunt net zoals Ela Ela op het orgelwerk met toevoeging van enige bombast. Het werd op een haar na een net grotere hit dan de voorganger. In de Vlaamse Ultratop 50 kwam Someone niet verder dan de 21ste positie.

Met nieuwe leden Alexandros Fantis op bas en Chris Stassinopoulos op drums maakt Axis met producer Dominique Blanc-Francard op het Château de Hérouville, even buiten Parijs, in april en juni 1973 opnames voor een nieuw album. Daarop werden de grenzen verlegd naar jazz- en progrock (progressieve rock). Het album, dat alleen in Frankrijk en in Canada uitkwam, was een commerciële flop, maar groeide in de loop der jaren bij progrockliefhebbers uit tot een gezocht verzamelobject.

In 1974 viel de band uiteen. Stassinopoulos duikt later onder meer op bij de in hetzelfde genre opererende Franse groep Clearlight om uiteindelijk vanuit Griekenland zijn activiteiten als fusion-drummer voort te zetten.

Visvikis legde zich in Frankrijk toe op een loopbaan in de serieuze muziek, leerde dirigeren en componeerde onder meer kamermuziek en stukken voor groot orkest.

Demis Visvikis

Na zijn aankomst in Frankrijk in 1970 zette Demis Visvikis, Ντέμης Βισβίκης, zijn studies en zijn muzikaal onderzoek voort. Hij kwam in contact met verschillende stromingen van de hedendaagse muziek wat leide tot verschillende experimenten. Tegelijkertijd leidt zijn duidelijke neiging tot improvisatie hem naar de jazz. Geen van deze stromingen bevredigt hem filosofisch, vooral al diegenen die beweren dat men ten koste van alles moet innoveren, zelfs als men kakofonie en lelijkheid als eerste waarde moet stellen om al het verleden uit te roeien. Hij blijft zich verzetten tegen de beroemde avant-garde omdat hij gelooft in de evolutie van de muzikale traditie en niet in de vernietiging ervan.

Na het uiteenvallen van de Axis-band in 1974 raakte Demis Visvikis geïnteresseerd in de Indiase filosofie en kosmogonie, waarbij hij probeerde door te dringen tot de essentie van het oosterse wereldbeeld, waarbij hij enerzijds het leven van de Boeddha en de vier grote waarheden bestudeerde waarop zijn leer is gebaseerd, en anderzijds het hindoeïsme en de Vedische traditie in het algemeen, teksten bestudeerde zoals de Bhagavad Gita (1) en de Upanishads (2).

Visvikis had terzelfdertijd de innerlijke behoefte om zich als componist uit te drukken en begon harmonie, contrapunt, fuga, orkestratie en compositie te studeren bij Julien Falk aan de International University of Music in Parijs (UMIP). Hij verrijkte tegelijkertijd zijn pianostudies bij professoren Jeannine Lacour, Michelle Boëgner en Éliane Richepin (1974-1980).

Ondertussen, in 1976, begon hij met het schrijven van zijn eerste pianowerk, 'Eclampsis I', het eerste werk van de Eclampsis-trilogie en markeerde daarmee het begin van zijn creatieve carrière. Sindsdien is hij nooit gestopt met werken en heeft hij onophoudelijk gecomponeerd. Hij heeft een rijke catalogus samengesteld van werken voor

piano en andere solo-instrumenten, verschillende klassieke kamermuziekvormen (duet, trio, kwartet, kwintet), grotere ensembles (Les Courbes du Temps voor acht saxofoons, Orama voor twintig strijkers) tot het volledige symfonieorkest, evenals vocale muziek, hetzij voor koor of lyrische solisten. Zijn werken zijn uitgevoerd in bekende historische Parijse zalen en andere Franse steden. Tegelijkertijd reizen veel van de uitvoerders van zijn werken naar het buitenland en verspreiden zo zijn muziek buiten de Franse grenzen. Zijn werken zijn uitgevoerd in vele Europese landen, in Singapore, Japan en de Verenigde Staten van Amerika.

Sinds 2015 voelde Demis Visvikis de behoefte om zijn gedachten en reflecties vast te leggen, wat hem ertoe aanzette drie boeken te schrijven en te publiceren, waarvan er één een roman is. Alle drie zijn ze gebaseerd op introspectie en onderzoek naar het menselijk bestaan, dat probeert te begrijpen en een antwoord te vinden op de diepe existentiële vragen die religies en filosofie sinds de oudheid hebben beziggehouden: "Wie ben ik? Waar kom ik vandaan? Waar ga ik heen?"

Klassieke muziek van Visvikis kan je beluisteren op <https://www.demis-visvikis.net>

(1) De Bhagavad Gita is een duizenden jaren oud geschrift, dat deel uitmaakt van het beroemde Indiase epos de Mahabharata. De Bhagavad Gita gaat over de fundamentele zoektocht van de mens naar vrijheid van elk gevoel van beperking.

(2) De Upanishads zijn esoterische, filosofische verhandelingen die binnen het hindoeïsme als heilig beschouwd worden.

Ter kennismaking: Garden of Crete

Garden of Crete is een sponsor van Eleftheria Paralias vzw. Hun verhaal start in 2014, het begin van hun liefde voor Kreta.

Lees hier hun introductie.

Tijdens onze trektochten geraakten we al snel gepassioneerd door de duizenden olijfbomen die het eiland domineren. We waren meteen in de ban van de geur van de vele kruiden in de bergen en de bijenkorven die overal op het eiland verspreid staan. De korven werden verplaatst van de ene plek naar de andere. We zagen de lokale bevolking de bergen intrekken op zoek naar de lekkere kruiden.

Doorheen de vele jaren kregen we contact met de lokale bevolking die met liefde en passie vertelden over de geschiedenis van olijfolie op hun eiland. Over Homerus die de olie het 'vloeibare goud' noemde en over Hippocrates die de olie 'de grote genezer' noemde.

Ook in de bergen kwamen we in contact met locals. Deze selecteerden zorgvuldig de kruiden. Ze gaven meer info over de kruiden en waarvoor ze kunnen dienen. Zo leerden we dat kruiden niet alleen in eten gedaan worden, maar dat ze ook een geneeskrachtige werking hebben.

We waren helemaal gecharmeerd over de kleine dorpen en over hoe hard de olijfolie, kruiden en honing een rol spelen in hun leven. De

Kretenzische bevolking leeft met de natuur en leeft van wat deze hen geeft.

Doorheen al die jaren kregen we het idee om die geweldige producten uit Kreta ook naar België te brengen. We konden deze producten onmogelijk voor ons alleen houden en daarom gingen we enkele samenwerkingen aan.

Bij Garden Of Crete willen we je het geluk van Kreta laten ontdekken. Onze producten zijn met zorg geselecteerd. We geloven in de traditionele producten en werken daarom ook samen met familiebedrijven die op traditionele manier hun producten produceren. Daarom behouden onze producten ook hun authentieke smaken.

Garden Of Crete kiest enkel voor topkwaliteit en producenten die voor hun territorium zorgen, het verduurzamen, zorgen voor biodiversiteit en er deel van uitmaken met respect voor de natuur. Ze leven, werken en ademen voor hun geliefde Kretenzische tuin. Vandaar was de naam 'Garden Of Crete' snel gemaakt.

10 jaar na onze eerste stappen in Kreta zijn wij zeer trots dat we deze producten van zuivere en hoge kwaliteit, geteeld en verpakt op Kreta, naar België kunnen halen.

Olivia en Nico

Eleftheria-reis naar Athene en Attica

In september 2024 gingen een aantal leden van Eleftheria Paralias samen op reis. Lees hier het relaas van een mooie geslaagde reis. Zit je nu aan jouw pc of heb je een tablet in de hand, klik dan op volgende link - om het verslag van de **eerste week** (Athene) samen met vele mooie foto's te lezen (klik op de foto's om ze op volledig scherm te zien): <https://sway.cloud.microsoft/uXG0QqhMSCsHilBa>. Heb je een geprinte versie in de hand, lees dan gewoon hier verder. Het relaas van de **tweede week** (Attica) lees je enkel hier, vanaf bladzijde 16.

We herinneren hier ook aan onze filmnamiddag over deze deze groepsreis op zondag 16 februari om 14.30 uur. U bent hierbij uitgenodigd. Zie details in de rubriek Agenda.

Eerste week - Athene

Maandag 16 september 2024

Aankomst in Athene

Na een al bij al redelijk vlotte busrit naar de luchthaven (gelukkig maar een kleine file tengevolge een ongeval) en een aangename vlucht kunnen we onze intrek nemen in onze kamer in hotel Carolina. Dit hotel bevindt zich middenin het toeristisch centrum. We installeren ons in de kamer en samen met mijn kamergenoten ga ik nog even de omgeving verkennen. Het krioelt er van souvenirswinkeltjes en eettentent. Toch is het aangenaam om wat rond te kuieren.

Het avondeten nuttigen we in het restaurant To Paradosiako vlak naast ons hotel. Na een dag reizen smaakt het enorm en de ouzo maakt de tongen los. Na het eten blijven we hier nog hangen voor een babbel en een slaapmutsje. Iedereen vindt het supergezellig.

Toen ik in bed lig, glijden mijn gedachten naar de gebeurtenissen van tien jaar geleden, toen zigeuners onze reis verbrodden. Zou ik ooit nog verlost geraken van dat restantje wrok dat zich als een parasiet in m'n ziel had genesteld? Maar toen is het alsof Athena naar me toe komt en me toefluistert 'Όλα θα πάνε μια χαρά' - "Het komt allemaal wel goed". Ze neemt me beschermend op in haar liefdevolle armen en wiegt me zachtjes in slaap.

Dinsdag 17 september 2024

Onze dag start met een goed ontbijt in het hotel. Om 9 uur start ons programma. Daar waar velen hun levensreis beëindigen, daar begint deze reis voor ons: op de begraafplaats. Met de bus gaan we naar de eerste begraafplaats van Athene. Deze begraafplaats, met meer dan 12.000 graven en een oppervlakte van 170.000 vierkante meter, is een combinatie van een park en een openluchtmuseum. Tegenwoordig worden de meeste mensen begraven op begraafplaatsen rond de verschillende kerken, maar belangrijke mensen worden nog steeds hier begraven. Er zijn veel familiegraven, maar ook mausolea, soort kleine kerkjes, graven die precies een kleine tempel zijn en graven met echt mooie beelden. De gids wijst ons op de graven van grote politici, generaals, verzetsleiders, schrijvers, zangers en kunstenaars. Alle indrukken worden doorgespoeld op het terras van een café.

De volgende bezienswaardigheid is de tempel van de Olympische Zeus. Deze tempel is één van de grootste bouwwerken van de antieke wereld. Van de 104 enorme zuilen van 17 meter hoog, staan er helaas maar 15 meer overeind. Op deze archeologische site blijven we tot 14 uur. Dan is het tijd voor een snack in een etablissement vlakbij.

Rond 16 uur trekken we er weer op uit. Eerst verliezen we al onze André die even achter gebleven is om de Romeinse baden te filmen. Maar gelukkig is hij gauw terug terecht.

Via het Zappeion congrescentrum en het stadion Kallimarmaro gaat het verder naar het presidentieel paleis, de Megaro Maximou (waar de premier vergadert) en de Nationale tuin.

Dan komen we aan het fameuze Syntagma plein met het parlement en het graf van de onbekende soldaat waar elk uur de aflossing van de wacht een toeristische trekpleister is.

In het metrostation Syntagma werpen we nog een blik op de objecten uit de opgravingen die worden tentoongesteld. Hiermee komt onze lange dagwandeling ten einde. Op een half uurtje tijd moeten we ons oprispen en ons in onze avondtenue hijsen. Aangezien we met ons drietjes één kamer delen wordt dat een uitdaging maar we slagen er in! Het avondmaal gaat door in hetzelfde restaurant als gisteren. Weeral prima gegeten voor een zeer redelijke prijs.

Woensdag 18 september 2024

Onze wandeling vandaag starten we langs de Mitropoleos kathedraal. Daarnaast zien we de bevallige Kleine Mitropoleos kerk met mooie marmeren friezen. In eerste instantie kunnen we deze kerk binnenin niet bezichtigen, maar iets later gelukkig wel. De operaliefhebbers kunnen nadien het Maria Callas-museum bezoeken waar veel persoonlijke spullen tentoongesteld zijn en haar muziek kan beluisterd worden. Ikzelf ga niet mee naar binnen maar mijn reisgenoten zeggen nadien dat dit toch een verkeerde beslissing was. Daarna bezoeken we de Hadrianus bibliotheek die ons imponeert door zijn omvang. Nadien komen de Romeinse agora, de Fetiyé moskee, de Madresé poort en de Toren der Winden aan bod.

De voormiddag wordt voor de liefhebbers afgesloten met een bezoek aan het museum van Griekse Instrumenten, de anderen doen terwijl een terrasje, of schrijven een reisverslag.

Voor het middagmaal wordt gekozen voor café-restaurant Melina Mercouri. De meesten onder ons vinden het hier heel stemmig, gezellig, goede service en ook wel lekker eten. Via het Lysikratus monument gaan we richting de Acropolis. Hier reserveerden we met een tijdsslot tussen 17 en 18 uur om binnen te komen. Dus zijn we nog een uur te vroeg en besluiten een drankje te nuttigen op het terras van het café van het Acropolis-museum, van waar we een direct zicht hebben op de Acropolis. Daar zitten we te vertellen over koetjes en kalfjes, terwijl een donkere wolk dreigend afkomt. We hebben er niet teveel aandacht voor en denken dat het misschien wel zal overwaaien. Maar dan begint het ineens te gieten! Iedereen pakt zijn boeltje en snelt naar binnen. Daar kijken we hoe het water met bakken uit de hemel valt. Maar ook hoe daar ons Gerda nog op haar stoel zit, onder een rode paraplu. Iedereen kijkt naar haar en vraagt zich af wat haar bezielt. Maar Gerda dacht dat het weer wel eens snel terug zou kunnen keren. Helaas is dit niet direct het geval...

Iets na 17 uur is de hemel weer opengetrokken en begeven ons dus naar de kassa van de Acropolis. Aangezien we gereserveerd hebben met een tijdsslot, mogen we de wachtrij voorbijsteken. Maar dan komt blijkbaar een voor Grieken heel moeilijke opdracht, namelijk tellen. We zijn met dertien mensen die de Acropolis willen bezoeken. We laten twee speciale tickets inscannen en elf normale. Maar bij het binnengaan worden we tegengehouden: we waren met 12 binnengegaan met een gewoon ticket in plaats van 11, beweren ze. En dan volgt een ganse discussie in het Grieks. Aangezien ze ons niet geloven, beslissen we om gewoon allemaal op een rij te gaan staan zodanig dat ze nogmaals kunnen tellen. En dan krijgen we gelukkig gelijk. Was dit ganse overleg in het Engels in plaats van in het Grieks geweest, we stonden er misschien nog ...

Het bezoek aan de Acropolis blijft boeiend, ook al heb ik het al zoveel keren gezien. Maar wat een massa volk! Dat heb ik hier nog nooit mee-gemaakt. Het is drummen en drummen om binnen te komen. Door het slechte weer hebben we wel een spectaculaire hemel voor de foto's: enerzijds de zon die komt piepen en anderzijds toch een donkere lucht.

Het avondmaal nuttigen we in restaurant Xenious Zeus. We hebben weeral een avond met veel ambiance. Wij zijn pas laat terug in ons hotel, moe maar zeer tevreden.

Donderdag 19 september 2024

De voormiddag wordt gevuld met de Keramikos begraafplaats. Uit de archeologische opgravingen is gebleken dat er hier al vanaf de 12de eeuw vóór Christus doden werden begraven. De Grieken

begroeven niet alleen hun eigen volk, maar ook de gesneuvelden van de vijandige volkeren. De Grieken beschouwden het immers als hun plicht om ook de vijandige doden ten grave te dragen. Dat lijkt me dan wel een toonbeeld van gast-vrijheid! Het indrukwekkendste deel is de straat met antieke grafmonumenten. Vermoedelijk ligt zelfs Pericles hier begraven. In het museum staan de vondsten tentoongesteld die bij de opgravingen naar boven kwamen: beelden, vazen en sculpturen.

Via de wijk Metaxourgeio zakken we weer af naar het toeristische centrum en de vlooiemarkt. Het restaurant Kyklamino ontvangt ons voor een alweer smakelijk middagmaal.

In de namiddag gaan we naar het Acropolis-museum. Daar zouden we wel uren kunnen rondlopen.

De rest van ons dagprogramma wordt geschrapt want het is helaas weeral aan het regenen. Dus besluiten we naar het hotel terug te keren waar we ons even kunnen oprispen vooraleer in To Paradosiako ons buikje weer rond te eten.

Vrijdag 20 september 2024

Vandaag is de Oude Agora onze eerste bestemming. Dit was dé antieke centrale marktplaats en ontmoetingsplaats, de plaats waar zich in de oudheid het openbare leven afspeelde. Hier is de Hephaistos tempel de aandachtstrekker als best bewaarde Dorische tempel van Griekenland. Onze aandacht gaat echter ook onmiddellijk naar de Stoa van Attalos, een zuilengalerij van wel 126 meter lang en met twee verdiepingen, die volledig terug werd heropgebouwd. Oorspronkelijk was dit een soort shoppingcenter en een plaats waar de filosofen elkaar troffen. Nu is het een prachtig museum van wereldklasse. Eigenlijk hebben we te weinig tijd om alles hier goed te kunnen bekijken. Er is zoveel te zien! We verlaten deze site en besluiten maar even neer te zitten bij een babbel en een drankje en zo alles wat te laten bezinken.

Een wandeling door de wijk Anafiotiki is een openbaring voor wie dit nog nooit zag: een kleine wijk in Cycladische stijl onder de Akropolis. Hier halen we ook ons fotoestel boven voor de moderne *muerals* (muurschilderingen).

Na een eenvoudig middagmaal neem ik een kijkje aan de ingang van de Polytechnieo. Deze Universiteit werd bekend in 1973 omdat hier de opstand tegen de militaire dictatuur begon. Een poging om deze opstand een halt toe te roepen gaf aanleiding tot een zeer gewelddadig optreden, dat echter een omgekeerd effect had en het kolonelsregime onherstelbaar beschadigde.

Het daaropvolgende bezoek aan het Nationaal Archeologisch museum blaast me volledig omver. Dat zoveel beelden, gouden dodenmaskers, grafmonumenten, fresco's en andere objecten de tand des tijds hebben doorstaan en nog gered zijn van de teloorgang, het slaat me met verstomming. Maar met het museum van deze morgen, wordt

het wat veel voor mijn kopje... Na bijna twee uur pure bewondering, verlaat ik het museum zeer voldaan maar overprikkeld en oververzadigd. Ik kom volledig uit een andere wereld en heb tijd nodig om terug in deze wereld, in dit tijdperk te landen. Ik beseft dat dit misschien niet voor iedereen het geval is, maar in dit verslag schrijf ik neer wat ik persoonlijk ervaar.

Doordat we wat moeten wachten op de bus, ontlopen we de mogelijkheid om nog even een blik te werpen op de overdekte markt. Zeker de moeite waard nochtans. Morgen wagen we misschien een nieuwe poging. Voor het avondeten is onze keuze gevallen op restaurant Avli. Aangezien we hier geen reservatie op voorhand kunnen maken, gaan we hier al in de vroege avond naar toe. Helaas, alles is reeds volzet! Met enige teleurstelling kiezen we dan maar een restaurant in de buurt dat volgens mijn buikgevoel echt niet oké is. Maar we zitten rustig, het eten blijkt toch verrassend lekker en de live muziek brengt ambiance. Eenmaal buiten is het Nicole - was zij het niet die aandrang om wat trager te stappen omdat ze ons niet kan volgen tijdens het wandelen? - die de show steelt. Ze danst de pannen van het dak. De muzikanten lachen en samen met de passanten klappen we in onze handen en hebben veel plezier. Als wandelen morgen moeilijk wordt, dus misschien maar beter dansen langs de straten, hé Nicole?

Zaterdag 21 december 2024

Om ons gemis van gisteren snel te herstellen, gaan we vandaag eerst naar Varvakeios Agora, de centrale markt van Athene. Binnen kunnen we de typische marktsfeer opsnuiven terwijl de verkopers hun vlees en vis proberen aan de man te brengen. Nadien zetten we koers naar de Atheense Trilogie. Deze naam werd gegeven aan de drie prachtige klassieke gebouwen uit de 19de eeuw die fungeerden als de Universiteit, de Academie van Wetenschappen en de Nationale bibliotheek.

Dan krijgt Gaby een ingeving: sommigen van de groep hadden graag de plaatselijke patisserie geproefd, zeker de 'ekmek'. Dus maakt een deel

van de groep een omweg om gebakjes te gaan halen. Die nemen we verder mee op onze uitstap. We gaan naar de Lykavittosheuvel en onder het genot van een drankje proeven we nu ook wat we gekocht hebben van lokale lekkernijen. Daarna genieten we natuurlijk van het fameuze uitzicht en proberen de verschillende plaatsen te zoeken die we bezocht hebben. Het middagmaal nemen we in de buurt van de Lykavittosheuvel. Daarna gaat het op een drafje naar het Museum van Cycladische Kunst.

's Avonds gaat het grootste deel van de groep naar een dansoptreden in het theater van Dora Stratou. Fenomenaal! Anderhalf uur kunnen we niet alleen genieten van de dansen, maar ook van de live muziek, de zang en de authentieke kostuums. Nadien gaan we nog een klein hapje eten in een restaurant vlakbij aangezien het van deze middag geleden is dat we gegeten hebben. En zo ben ik pas na middernacht terug in het hotel.

Zondag 22 september 2024 - Naar Artemida

Vandaag valt er niet zo veel te schrijven want is er niets gepland, alleen maar onze wijziging van logies naar de oostelijke kust. Na het ontbijt en het pakken van onze valiezen, hebben we nog vrije tijd tot 13 uur.

Ik profiteer ervan om rond te slenteren in het toeristisch hart van Athene in de buurt van het gezellige Monastirakiplein. De Odos Athinas is afgesloten voor het Athens City Festival. Een achttal muzikanten brengen er vol overgave klassieke muziek en kunnen rekenen op enorm wat bijval. Ik koop wat fruit en souvenirs en loop even tot het bevallige Kapnikarea kerkje midden in de winkelstraat. Hiermee heb ik mijn voormiddag rustig, doch heel aangenaam, doorgebracht.

In de namiddag verhuizen we dus naar Artemida, naar Cubes On The Beach. De kamers zijn modern ingericht en hebben allemaal een terras met zeezicht. Het is hier rustig, op het ruisen van de zee na. Slapen met het ontspannende geluid van de golven, dat lijkt helemaal niet zo slecht !

Greet De Mesel

Tweede week: Attica

Zondag 22 september 2024

Na een deugddoend ontbijt in het hotel Carolina in Athene, was het tijd om de valiezen te pakken en in bewaring te geven in het hotel. Het grootste deel van de groep had tijd tot 13 uur om nog wat te genieten van Athene of om te shoppen, totdat de 2 shuttlebusjes hen kwamen ophalen om hen naar ons tweede verblijf van deze reis te brengen, namelijk de studio's in Cubes on the Beach, letterlijk gelegen aan het strand in de oostelijke kustplaats Artemida. Wij, Peppino, Philippe, Chantal en ikzelf, gingen met Gaby mee om met de metro vanaf Syntagma naar de luchthaven

Eleftherios Venizelos te sporen, om het huurbusje en de huurauto op te halen. Na het invullen van de paperassen en controle van de respectievelijke rijbewijzen, kregen we de sleutels en konden we de beide wagens ophalen, na eerst grondig de wagens gecheckt te hebben op eventuele schade. Met deze beide wagens zouden we de rest van de reis de diverse uitstappen doen. Chauffeurs van dienst waren Philippe voor het busje met Peppino als reserve bestuurder, en voor de auto Chantal met ikzelf als reserve bestuurder. Na een kleine rit, kwamen aan in onze mooie locatie Cubes on the Beach aan de Egeïsche zee, wat een

verademing was na het drukke Athene met zijn uitlaatgassen. Iedereen was onder de indruk van de moderne studio's met alle comfort. Eenmaal ingecheckt, gingen we op verkenning langs het strand. Een deel van de groep nam een lunch, enkelen gingen inkopen doen voor het ontbijt van de volgende ochtend. Om 17 uur liet Gaby zich voeren naar de luchthaven om zijn huurauto op te halen. Het diner had Gaby gereserveerd in taverne Lefka, gelegen aan het strand. Na de gebruikelijke ouzo, hadden we een heerlijk diner. Iedereen ging moe maar voldaan slapen.

Maandag 23 september 2024

Aangezien ons verblijf uit individuele studio's bestond en er dus geen gemeenschappelijke ontbijtruimte was, nam iedereen het ontbijt op zijn/haar terras met zicht op zee. De zon brandde al behoorlijk zo vroeg in de ochtend. Om 9 uur vertrokken we gezamenlijk met de drie auto's. Gaby reed als eerste, busje en auto volgden. Onze eerste stop was in kaap Sounion om de tempel van Poseidon te bezoeken, gebouwd in de 5de eeuw vóór Christus, die fenomenaal gelegen is op de uiterste zuidpunt van Attika, met subliem zicht op zee. Poseidon was immers de god van de zeeën. Het weer was prachtig met een heldere diepblauwe hemel. 15 van de 34 oorspronkelijke Dorische zuilen staan nog overeind. Rondom de tempel zijn nog overblijfselen te zien van de volledige site. Een kouriosbeeld dat daar oorspronkelijk stond, is nu te bewonderen in het Nationaal Archeologisch Museum te Athene. Na een klein uurtje was iedereen toe aaneen koffie, frappé, of iets fris in de cafetaria in de buurt. Dan was het tijd om te vertrekken naar onze tweede bestemming, namelijk de vroegere zilvermijnen van Lavrion, die werden gebruikt als inkomsten voor de Atheens staat en waarmee Pericles de openbare gebouwen mee financierde. De site zelf van de mijnen, waar nog steeds opgravingen gebeuren, was niet te bezoeken, wel het kleine interessante archeologische museum, met de artefacten die daar ter plaatse én in de buurt zijn opgegraven, waaronder natuurlijk zilveren munten, allerlei aardewerk, juwelen, grafstèles, mozaïeken. Toen was het alweer tijd voor de lunch, die we genoten in taverne To Limani, zoals de naam weergeeft, gelegen aan de haven in Lavrion. Allen genoten van de verscheidenheid van lekkere voorgerechten, orektika in het Grieks. We maakten nog een kleine wandeling vooraleer we huiswaarts keerden. In Artemida stopten we in de supermarkt aldaar om brood, fruit, fruitsap, kaas enzovoort in te slaan voor de ontbijten voor de volgende dagen, en sommigen kochten ook ouzo om 's avonds te kunnen aperitieven op hun terras. Voor het diner had Gaby gereserveerd in taverne To Archontiko aan het strand/zee in Artemida. De weg ernaar toe was gevaarlijk, aangezien er geen voetpad aangelegd was. De meesten dronken als aperitief een ouzo, water stond steeds op tafel, wijn wordt per 'kilo' besteld

(kilo = liter), het eten was weerom heel lekker en zeer uitgebreid. Sommigen gingen te voet terug naar de studio's, anderen verkozen om veilig met de auto gebracht te worden. Tijd om te genieten van een welverdiende nachtrust. Foto's van deze dag kan je hier bekijken: <https://bit.ly/3Okz2no>

Dinsdag 24 september 2024

Na het ontbijt op ons terras, vertrokken we om 9.00 uur met de drie wagens naar Thrakomakedones, gelegen in het Parnitha gebergte. Navigatiesysteem Waze was ingesteld, wel probeerden we Gaby te volgen, maar in het centrum van Thrakomakedones liep het mis: Gaby was een wegje ingeslagen, en de volgauto's hadden het niet op tijd gezien, dus omkeren en navigatiesysteem Waze volgen tot aan het rondpunt dat Gaby vóór het vertrek had ingesteld. Geen Gaby te zien daar. Na wat over en weer bellen en onze locatie doorsturen via onze gezamenlijke Whatsappgroep 'Attiki', werden we herenigd. We spoelden de 'stress' door in een naburige taverne. Daarna was het de bedoeling om met de kabelbaan tot op de top van Mount Parnitha te gaan voor het spectaculaire uitzicht. Eerste pech van de dag: de kabelbaan was in onderhoud tot in de namiddag! Dus op naar onze tweede uitstap, namelijk het Dafni Byzantijns klooster op 28 kilometer van Thrakomakedones. Tweede pech: het klooster was gesloten op dinsdag. Dan maar gaan lunchen in taverne Ένα και ένα. Aangezien we al wat kilometers gereden hadden en niet iedereen zin had om naar de laatste bestemming in Elefsina te rijden aan de westkust van Attika, splitste de groep zich op. Negen personen reden met het busje terug naar de studio's om te genieten van zon, zee en strand, de overige zes groepsleden reden naar Elefsina om de archeologische site en het museum te bezoeken. Aangezien in Griekenland de archeologische sites sluiten om 15 uur, was de bij aankomst reeds gesloten, maar we konden toch een glimp opvangen door de metalen afrastering. In de oudheid was Elefsina een belangrijke cultplaats en het beginpunt van de lera Odos oftewel de Heilige Weg naar het Parthenon in Athene, een jaarlijkse processie van de Eleusinische Mysteryën, gewijd aan Demeter, godin van de landbouw. Dan nog wat slenteren op de promenade aan de haven vooraleer huiswaarts te rijden. Terug diner om 20.30 uur in taverne Archontiko, waar iedereen zijn buikje rond at met buitenmaatse Griekse porties. Ongevraagd kregen we schalen vol loukoumades, kleine oliebolletjes met honing of chocolade overgoten. Het was van het goede te veel! We kregen het niet op. De masticha, een zoete likeur, die ook als digestief wordt gedronken, daarentegen ging vlotjes binnen. Lichtjes beneveld was het tijd om naar onze slaapplekken te trekken, een deel ging te voet, een deel reed mee met de auto.

Foto's van deze dag kan je hier bekijken:

<https://bit.ly/3ZjeakC>

Woensdag 25 september 2024

Zoals gebruikelijk vertrokken we om 9 uur met als bestemming Marathonas, waar de Grieken in 490 vóór Christus de Perzen versloegen en de hopliet Pheidippides de afstand van 42,195 kilometer liep naar Athene om de overwinning te melden en daar aangekomen uitgeput neerzeeg en stierf. Het vroegere slagveld lag even buiten het huidige Marathonas, waar de Trophy te zien was, die bestaat uit een kopie van de oorspronkelijke Ionische zuil. De marmeren overblijfselen van de oorspronkelijke zuil zijn nu te bewonderen in het Archeologisch Museum in Marathonas. Bovenop de zuil stond waarschijnlijk een beeld van de godin Nikè. Onderweg naar het Archeologisch Museum in Marathonas, bewonderden we nog het bronzen beeld van Miltiades, de aanvoerder van de Atheners tegen de Perzen, en de beide tumuli (aarden grafheuvels), waar de Atheners en de Plataeërs zijn begraven. Onze volgende stop was het kleine Archeologisch Museum, waar de vondsten uit de buurt zijn tentoongesteld. Ook beelden in Egyptische stijl, die werden gevonden op het landgoed van Herodes Atticus op de vlakte van Marathon en dateren uit de 2de eeuw na Christus, zijn er te bewonderen. In de nabije overdekte hall konden we de prehistorische ronde graven bewonderen, die daar te plaatse zijn opgegraven, en waarvan sommige nog resten van botten bevatten. Toen was het de hoogste tijd voor een pauze om iets fris te drinken, vooraleer we een korte stop in Rafina maakten, na Piraeus de belangrijkste havenstad van Attika, van waaruit de ferry's en de draagvleugelboot passagiers naar de Cycladen en andere eilanden brengen. We reden terug naar Artemida, waar onze groep zich splitste, de meerderheid nam een lunchpauze in ons favoriete restaurant Archontiko, terwijl 3 diehards, André, Greet en ikzelf, samen met Gaby, naar de archeologische site in Vravra, het antieke Brauron, reden, subliem gelegen op 9 kilometer van Artemida, te midden van de bergen, velden en olijfgaarden. We hadden niet veel tijd te verliezen, de site sloot om 15.30 uur. De site bestaat uit de Artemistempel, gewijd dus aan Artemis, godin van de geboorte en de jacht, het parthenon van de berinnen, een stoa, slaapzalen en nog andere overblijfselen. Elke 4 jaar werd het Brauroniafeest gevierd ter goedmaking van het doden van één van de heilige beren van Artemis. We waren echt onder de indruk van het bijhorende prachtige museum, waar we hele mooie marmeren grafsteles zagen, juwelen, allerhande kunstig versierd aardewerk, mooie marmeren beelden, enzovoort. Op de terugweg naar Artemida, zijn we gestopt in een bakkerij / patisserie, omdat we nog niet geluncht hadden en we zin hadden in iets zoets. De keuze was moeilijk, uiteindelijk werden het 2 stukken baklava en een stuk orange cake, samen met nog wat droge zoete koeken. Aangekomen in Cubes on the Beach, hadden we nog ruimschoots de tijd om te genieten van ons terras of een wandeling aan

zee. We werden pas om 20.30 uur verwacht in onze gekende taverne Archontiko, waar we weerom verwend werden met lekker eten, drank en een dessert.

Foto's van deze dag kan je hier bekijken:

<https://bit.ly/3OpVeuu>

Donderdag 26 september 2024

Zoals elke ochtend vertrek om 9 uur, na het ontbijt. We reden naar het Ymittosgebergte, waar we een bezoek brachten aan het kleine klooster van Kesariani, dat momenteel niet meer bewoond wordt door monniken. Het klooster werd gesticht in de 11de eeuw, en bestaat uit een binnenplaats, een kleine orthodoxe kerk, een kapel, een kookplaats en refter, een badhuis uit de Ottomaanse tijd, en cellen van de monniken. De fresco's in de kerk en kapel zijn 16de en 17de eeuws. Iedereen genoot van de rust, de kalmte en de zuivere berglucht. De omgeving is echt ideaal om te wandelen. Daarna ging het richting de Koutoukigrot van Paiania, gelegen op een hoogte van 500 meter in het Ymittosgebergte, voor een rondleiding van een halfuurtje in de wondermooie grotten. Aangezien Gaby 's avonds vertrok naar de luchthaven om zijn huurauto af te leveren, en om daar de metro naar Piraeus te nemen, waar de ferry naar het eiland Milos vertrok, zijn we een laatste keer gezamenlijk gaan lunchen, hoe kan het ook anders, in taverne Archontiko. Daarna hadden we nog de tijd om wat uit te rusten, te wandelen, te zwemmen en eventueel reeds valiezen te pakken, vooraleer we een laatste keer gezamenlijk dineerden in Archontiko, met een masticha als slot. Dan was het tijd voor onze laatste overnachting in Cubes on the Beach.

Foto's van deze dag kan je hier bekijken:

<https://bit.ly/3AY8zHi>

Vrijdag 27 september 2024

Tegen 12 uur dienden de huurwagens ingeleverd te worden op de Car Rental Parking op de luchthaven. Het busje is 2 keer moeten rijden, want ja, nu moesten ook alle valiezen mee. Onze vlucht was om 15.55 uur, dus we waren ruimschoots op tijd aan de check-in balie. Ons vliegtuig vertrok wat later, maar is veilig geland en iedereen is goed en wel thuisgeraakt in de gietende regen. Wat een cliché! Regen in België!

Hoeft het nog gezegd: André heeft weer voor uren gefilmd, het resultaat ervan zal te zien zijn in februari 2025. En elke avond zag ik André op zijn terras bezig met zijn laptop, ofwel om de boekhouding in orde te brengen, alle tickets en reëutjes moesten ingegeven worden, ofwel om een mail voor te bereiden, die naar de Whatsapp-groep 'Attiki' werd gestuurd met mededelingen om orde op zaken te stellen als er chaos in de groep dreigde te ontstaan, wat gelukkig niet veel voorkwam. Ondertussen zorgde Nicole ervoor dat zijn ouzo klaarstond. En Gaby, onze gids voor de volledige reisduur heeft zijn uitgebreide kennis

over zijn geliefde Griekenland kunnen overmaken aan ons, we werden volledig ondergedompeld in de verschillende Griekse perioden, van het pre-historische, over het antiek Griekse - Romeinse en Byzantijnse Griekenland, de Ottomaanse overheersing en de opstand tegen de Turken in 1821, en het huidige moderne Griekenland. Met zijn perfecte kennis van de Griekse taal kon hij alle problemen of onduidelijkheden in zowel musea als in het openbaar vervoer en in de tavernes oplossen.

We waren het er allemaal over eens: mooie liedjes duren niet lang, het was een geslaagde

reis, waarbij we echt wel veel gezien hebben, van alles wat, van musea, over tuinen, kloosters, archeologische sites, tempels, havens, bergen en zee. We waren een goede groep, waar iedereen respect had voor elkaar, we hielpen elkaar zo veel mogelijk, en met humor en een kwinkslag konden een paar kleine probleemsituaties opgelost worden. Athene en Attika: We zeggen dus niet vaarwel maar tot ziens!

Gerda Demuytere

Post Scriptum: Afscheid

Ik heb toch nog zeker een uur de tijd vooraleer we naar de luchthaven vertrekken; mijn valies is klaar en staat zelfs al buiten. Dus kies ik maar voor een allerlaatste strandwandeling. De weinige passanten zijn allemaal Grieken die ik allemaal begroet met een "Kalimera sas" en allemaal begroeten ze me vriendelijk terug. Ik kom aan het mooiste stukje strand waar ik even halt wil houden. Het is hier heel rustig. Enkel een viertal mensen in zee en twee mannen die net willen vertrekken en langs het trapje omhoog komen waar ik naar beneden wil. Ze begroeten me en omdat ze horen dat ik Grieks kan, maken ze een grapje. Ze vragen als ik wel een toegangskaartje heb voor het strand. "Helaas, nee, dat heb ik niet," antwoord ik en we lachen.

Ze vertrekken en ik blijf in alle rust achter. "Kalimera," begroet ik de zee. Maar er komt geen kalimera terug. "Tot gauw!" fluistert ze zacht en daar verschijnen ook de letters in het zand. Er komt een Griekse vrouw van achter me en samen kijken we hoe de golven de letters met zich meenemen.

Na mijn persoonlijk afscheidsmoment, is het tijd om terug naar het hotel te wandelen waar mijn valies geduldig op me wacht.

Afscheid nemen is altijd een beetje pijnlijk, maar als ik eraan denk dat mijn geliefde Ellada me binnenkort weer zal kunnen verwelkomen, dan is er toch ook plaats voor een glimlach.

Greet De Mesel

Wenst u lid te worden?

Iedereen die Griekenland in zijn hart draagt, kan lid worden door storting van het lidgeld op bankrekening BE67 0014 7876 4087 (BIC: GEBABEBB) op naam van Eleftheria Paralias vzw, A. J. Witteryckstraat 14, 8310 Assebroek.

Lidgeld 2025:

- 14 € (jaarlijks) voor leden die het ledenblad, uitnodigingen en informatie **via e-mail** wensen te ontvangen
- 20 € (jaarlijks) voor leden die het ledenblad, uitnodigingen en informatie **via de post** wensen te ontvangen
- Steunende leden: 25 € / jaar - Ereleden: meer dan 25 € / jaar

Het lidmaatschap loopt van 1 januari tot 31 december

Het lidgeld telt voor alle personen van éénzelfde gezin en die onder één dak samenwonen

RESTAURANT
EL GRECO
bij Yannis

De echte Griekse keuken met alle specialiteiten

Ma / dagschotel	12u00 - 14u30	18u00 - 24u00
Di	gesloten	
Wo / dagschotel	12u00 - 14u30	18u00 - 24u00
Do / dagschotel	12u00 - 14u30	18u00 - 24u00
Vr / dagschotel	12u00 - 14u30	18u00 - 24u00
Za		18u00 - 24u00
Zo en feestdagen	12u00 - 14u30	18u00 - 24u00

Brugsesteenweg 14 - 8800 Roeselare
Tel. & Fax: 051 22 01 67 - GSM 0484 13 49 62
www.resto-el-greco.be

Facebook El Greco Roeselare / www.tripadvisor.nl

Grote keuze meeneemgerechten

Parking beschikbaar: "Hugo-Verriestraat 100"

De Griekse roots van Turkse plaatsen

Je kan jezelf de vraag stellen wat een Griekenlandfanaat / Griekenlandliefhebber ertoe aanzet om Turkije te bezoeken, laat staan: wat heeft een bestuurslid van Eleftheria Paralias daar verloren? Het antwoord ligt nochtans voor de hand: de duizenden jaren van Griekse aanwezigheid in Anatolië. Het moderne Turkije en de bredere geografische regio Anatolië (1), is een plaats die rijk is aan Griekse geschiedenis en schoonheid, bezaaid met millennia-oude steden, waarvan vele afkomstig zijn uit oude Griekse nederzettingen. Wie kent er niet Efese (Ἔφεσος), Pergamon (Πέργαμον), Focia (Φώκαια), Vourla (Βουρλά), Smyrna (Σμύρνη), de Pontus (Πόντος) met steden als Samsun (Σαμψούντα) en Trabzon (Τραπεζούντα)... Het is als een lokroep. Het maakt een Griekenlandliefhebber nieuwsgierig om te zien wat er rest en nieuwsgierig om te weten wat er van die Griekse nederzettingen is geworden. Het is alsof de rode Turkse vlag werkt als een rode lap op de stier...

Efeze, het huidige Efes, was een van de belangrijkste Ionische steden van Klein-Azië, vlakbij de Egeïsche kust. Efeze was een stad gewijd aan Artemis. De stad had aanvankelijk een kleine tempel, die later werd verwoest, om de majestueuze Artemisio te bouwen, waarvan de bouw 120 jaar duurde. Deze tempel, een van de zeven wonderen van de antieke wereld, was het grootste gebouw in Ionië. Efeze dankte zijn welvaart aan het feit dat het altijd in nauwe relatie heeft gestaan met de landen van het Oosten. Rond de 8ste eeuw vóór Christus werd Efeze het economische centrum van Klein-Azië. Het oude theater en de bibliotheek van Celsus in Efeze zijn toeristische trekpleisters en zijn UNESCO-werelderfgoed.

Verken de site <https://youtu.be/nOZ0lz5drSI>

Bergama, in de oudheid de stad Pergamon, Πέργαμος, was een belangrijk centrum van de hellenistische cultuur en kennis dat opviel door zijn prachtige architectuur en monumenten. Pergamon was een juweel in Anatolië, wat we nu Turkije noemen. De uitgebreide stadsmuur omringde prachtige monumentale tempels, een theater, stoa of zuilengangen, een gymnasium en een altaar en bibliotheek. De beroemde bibliotheek van Pergamon, waarvan werd gezegd dat ze meer dan 200.000 rollen bevatte, was een van de belangrijkste bibliotheken van de antieke wereld en wedijverde met die van Alexandrië (Egypte). Het theater was in die tijd een van de grootste en bood plaats voor ongeveer 10.000 toeschouwers. Maak kennis met de site op

<https://youtu.be/vKk92ueZ1jE>. De ruïnes staan op de werelderfgoedlijst (sinds 2014) en zijn de belangrijkste attractie voor toeristen die nu Bergama bezoeken, geprezen als een archeologische parel in Turkije. De pracht van de oude Griekse stad Pergamon en zijn architectuur is ook te zien in het Pergamonmuseum in Berlijn en kan je hier al bekijken: <https://youtu.be/3vCRIHcOd30> Website van het museum: <https://bit.ly/4gLymSi> Galenus van Pergamon, bekend als Aelius Galenus of Κλαύδιος Γαληνός, is geboren in 129 na Christus in Pergamon. Hij was arts, schrijver en filosoof wiens werk tot het midden van de 17de eeuw een grote invloed had op de medische wereld en het respect genoot van zowel Europeanen als Arabieren. Hij was na Hippocrates

de meest invloedrijke oude Griekse arts en wordt beschouwd als de vader van de farmacologie en een van de toonaangevende denkers in de geneeskunde. <https://enallaktikidrasi.com>

Phocaea, het huidige **Foca** (ook Focia), was een oude stad in Ionië, aan de kust van Klein-Azië. Het werd gesticht tijdens de eerste Griekse kolonisatie door Ioniërs (2). Phocaea ontwikkelde zich tot een grote maritieme en commerciële macht en speelde een leidende rol tijdens de tweede kolonisatie, waarbij het koloniën stichtte van de oevers van de Zwarte Zee tot de kusten van Spanje en Frankrijk. De belangrijkste kolonie van de Phocaeërs was Massalia, het huidige Marseille (3). Phocaea was een van de eerste steden in de oudheid die munten sloeg. De eerste munten van de stad waren gemaakt van een legering van zilver en goud. Het British Museum stelt munten van Phocaea tentoon uit de periode 600-550 vóór Christus.

Urla, ook Vourla, had als stad een turbulente koers, betrokken bij gebeurtenissen zoals de Ionische Revolutie, de Peloponnesische Oorlog en de Mithridatische Oorlogen. De archeologische vondsten van de opgravingen van het gebied worden tentoongesteld in verschillende musea over de hele wereld. In Urla tref je het huis (4) waar Γεώργιος Σεφεριάδης, Giorgos Seferis, dichter en Nobelprijswinnaar, is geboren (1900). In Urla is ook Georgios Afthonidis, Γεώργιος Αφθονίδης, geboren (1789). Hij was lid van de Filiki Eteria, Φιλική Εταιρεία, de organisatie in de 19de eeuw die zich ten doel stelde de Ottomaanse overheersing omver te werpen en een onafhankelijke Griekse staat te vestigen.

Smyrna (sinds 1922 heet de stad **İzmir**) wordt beschouwd als een van de oudste steden en havens aan de Middellandse Zee en het oude Ionië. De omgeving is sinds 3000 vóór Christus bewoond. In de 11de eeuw vóór Christus werd het een Eolische kolonie en werd in de 7de eeuw vóór Christus een Ionische stad. De Lydiërs vernietigden de stad in 575 vóór Christus en bij de verovering door de Perzen in 545 werd de stad opnieuw vernietigd. Alexander de Grote en zijn nakomelingen herbouwde haar rond 330 vóór Christus. Vanaf de 7de eeuw na Christus beleefde de stad turbulente tijden. Na het Verdrag van Sèvres (1920) was het Anatolisch gebied aan Griekenland toegekend. Doch Turkse legers

onder leiding van Mustafa Kemal veroverden de stad in 1922 en moesten de Grieken na meer dan 3.000 jaar aanwezigheid op de vlucht.

Smyrna was de geboorteplaats van Homerus (rond 800 vóór Christus), Grieks dichter en zanger. Alexander Arnoldos Constantine Issigonis werd geboren in Smyrna (1906). Hij werd auto-ontwerper - zijn bekendste creatie is de Mini uit 1959 (tot zijn twaalfde had hij nog geen auto gezien). Ook Aristoteles Onassis (1906) zag het levenslicht in Smyrna.

 Velen gaan aan **Ayvalık**, Αϊβαλί, voorbij - het is nochtans een bezoek waard omwille van zijn Griekse sfeer. Het is een stadje aan de westkust van Klein-Azië, tegenover ten noordoosten van Mytilene, in de nabijheid van Pergamon. Ayvalık was een van de belangrijkste historische centra van het Hellenisme in Klein-Azië, op de tweede plaats na Smyrna. Het was van groot commercieel belang, had een haven en een menselijke aanwezigheid sinds 1500 vóór Christus. De oude Eolische Griekse havenstad, heette vroeger Kydonies, Κυδωνίς. De naam werd in het Ottomaanse tijdperk veranderd in Ayvalık.

De grote welvaart van Ayvalık wordt na 1773 geplaatst en wordt toegeschreven aan de privileges die aan de christelijke inwoners van de stad zijn verleend. In de 19de eeuw bouwde de orthodoxe gemeenschap veel kerken in Ayvalık. Bijvoorbeeld de Taksiyarhis-kerk in 1844 gebouwd op de fundamente van een eerdere kerk en gewijd aan Taksiyarhis, Ταξιάρχης, de aartsengelen Gabriël en Michaël. Het is nog steeds het belangrijkste monument en is grondig gerestaureerd in 2011-2013. Het ligt net buiten Ayvalık in de Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi. Sinds 1989 staat het pand op de monumentenlijst en is op 31 mei 2014 geopend als Taksiyarhis Kilisesi Anıt Müzesi (kerk-herdenkingsmuseum), onderdeel van het Rahmi M. Koç Museum Ayvalık. Foto's op <https://bit.ly/3Pe97fq>

De Grieken leefden in de Ottomaanse tijd vrij en zorgeloos in de regio. De Griekse bevolking oefende een grote invloed uit op het lokale leven tot 1922. Het toeristisch centrum heeft nog steeds veel elementen van het Griekse verleden behouden. In 2007 vond in de haven van Ayvalık voor het eerst sinds 1922 op de dag van Driekoningen een ceremonie plaats voor de heiliging van de wateren.

Als beroemde Grieken afkomstig uit Ayvalık vermelden we: Panos Valsamakis (beeldend kunstenaar en grondlegger van Grieks kunst-aardewerk), Elias Venezis (schrijver en lid van de Academie van Athene), Stratis Doukas (schrijver, schilder en kunstkriticus), Yannis Imvriotis (filosoof en verzetsstrijder), Fotis Kontoglou (geboren als Apostolellis, schilder en hagiograaf - leverde een zeer belangrijke bijdrage op het gebied van de Byzantijnse iconografie), Stavros Mavrothalassitis, (verzetsstrijder en politicus), Stratos Pagioumtzis (musicus - rebetikazinger) en Georgios Tombras (nam actief deel aan de Macedonische strijd).

We willen hier ook nog vermelden dat het geboortehuis van Elias Venezis waar hij tot zijn

18de woonde, onder herhaalde druk van Griekse en Turkse media, is gerestaureerd. Het huis staat in een steeg dicht bij de kerk van de Heilige Drie-eenheid. Die kerk in de Altinova Sokak (straatnaam) speelde een tragische rol in de gebeurtenissen die worden beschreven in Venezis' historische werk Το βούμερο 31328, 'Het getal 31328'. Het historische werk vertelt over de val van het Hellenisme van Klein-Azië in september 1922, zijn daaropvolgende arrestatie (hij was toen 18) en zijn tijd in de arbeidsbataljons gedurende 14 maanden, tot zijn vrijlating samen met de weinige overlevende landgenoten in de herfst van 1923. De werkelijke naam van Elias Venezis, Ηλίας Βενέζης, was Ηλίας Μέλλος, Ilias Mellos. Hij werd 2 maal genomineerd voor de Nobelprijs voor literatuur (in 1960 en in 1963).

Bovenvermelde kerk Άγία Τριάδα, Aya Triada Kilisesi, werd in 1846 gebouwd door de Griekse bevolking van de stad. Tussen 1923 en 1983 werd het gebruikt als moskee en tabaksopslagplaats. In 1984 werd besloten het als cultureel erfgoed te behouden, maar het gebouw bleef leeg staan en vervallen. In 2020 werd het uiteindelijk gerestaureerd en is nu in gebruik als cultureel museum. De Agia Triada-kerk weerspiegelt de details van vakmanschap, houtbouwsystemen en -technieken, materiaalgebruik en artistieke kenmerken van zijn periode.

 Trabzon, Τραπεζούντα, is een stad aan de Zwarte Zeekust (Pontus), gesticht in 756 vóór Christus door Ionische kolonisten oorspronkelijk afkomstig uit Milete en was een belangrijk stedelijk en cultureel centrum van de Grieken tot 1922. De stad heeft gebouwen uit verschillende tijdperken. Het was een van de ongeveer 10 handelsposten van de Grieken in de Zwarte Zee, De naam van de stad is een verwijzing naar de trapeziumvormige heuvel waarop de oorspronkelijke nederzetting lag. De oorspronkelijke naam voor deze nederzetting was Τραπεζοῦς, een afgeleide van τραπέζι (tafel), een verwijzing naar de centrale afgevlakte heuvel met steile rotswanden aan beide zijden. In het Latijn heette de stad Trapezus.

Van de kerken is de best bewaarde die van de Agia Sophia, tegenwoordig een museum, gelegen op een heuvel met uitzicht op de zee, ten westen van het stadscentrum. Het is een basiliek met een koepel en prachtige fresco's uit de 13de eeuw, die in de jaren 1957-1963 werden ontdekt en schoongemaakt. De belangrijkste bezienswaardigheid in de omgeving is het Sümela-klooster (het klooster van de Panagia Soumelá).

 Samsun werd oorspronkelijk gesticht onder de naam Amisos (Αμισός) door inwoners van Milete in het midden van de 8ste eeuw vóór Christus maar heette eerder mogelijks Eneti. Samsun is een van de grootste Turkse centra van de tabak-industrie maar heeft toeristen weinig te bieden.

 Sinop, Σινώπη, een belangrijke havenstad aan de Zwarte Zeekust in de historische regio van het Griekse Pontus, heeft een rijk Grieks verleden met een geschiedenis die millennia teruggaat.

Historisch gezien is geweten dat de stad in de 8ste eeuw vóór Christus door mensen uit Milete werd gesticht als een Griekse kolonie en eeuwenlang de meest welvarende Griekse nederzetting aan de Zwarte Zee werd. Een bezienswaardigheid is het Fort van Sinop(e), dat werd in de 7de eeuw vóór Christus gebouwd.

We willen hier ook nog vermelden dat de ons bekende Metropoliet Athenagoras Peckstadt, van 22 juni 2003 tot 2013 de titel had van bisschop van Sinope.

<https://orthodoxia.be/nl/metropoliet-athenagoras-van-belgie>

 Milete, Μίλητος, was een oude Griekse stad Ionië, gebouwd aan de westkust van Klein-Azië. De ruïnes bevinden zich in de buurt van het moderne dorp Balat in de huidige Turkse provincie Aydin, vlakbij de monding van de rivier de Meander. Het gebied werd al sinds de bronstijd bewoond. Vóór de Perzische overheersing die begon in de 6de eeuw vóór Christus, werd Milete beschouwd als een van de grootste en rijkste Griekse steden. De vroegste Minoïsche nederzetting van Milete dateert uit 2000 vóór Christus. Veel vondsten die dateren uit 1900 vóór Christus, in de tijd dat de Minoïsche beschaving bloeide, werden in het gebied gevonden, wat sterke handelsbetrekkingen van Minoïsch Kreta met Milete bewijst. Later speelde Milete een hoofdrol tijdens nieuwe koloniaties: Milesiërs stichtten in de 7de eeuw vóór Christus talrijke koloniën, waarvan de meeste aan de Zwarte Zee, de regio van de Krim en de Zee van Azov. Zie Nea Paralias 66 (april 2022, bladzijde 11, <https://bit.ly/3ZBx59f>)

 Antalya, Αττάλεια, is vernoemd naar de stichter Attalus II, de heerser van Pergamon in de 2de eeuw vóór Christus, die ook de beroemde Stoa van Attalos in Athene bouwde. In het midden van de 2de eeuw na Christus bereikte het zijn hoogtepunt als commercieel centrum van de regio. De oude Griekse huizen zijn beoordeeld als van bijzondere schoonheid en zijn nu beschermd cultureel erfgoed. De stad is omgeven door vele opmerkelijke archeo-

logische vindplaatsen, bijvoorbeeld de oude Griekse stad Perga, Πέργη. In 2009 nam UNESCO Perga op in de voorlopige lijst van werelderfgoedlocaties. En wie kent niet de antieke stadsruïne van Sagalassos, Σαγαλασσός, (ten noorden van Antalya), een plaats die al meer dan 8.000 jaar bewoond was maar pas in de Hellenistische periode floreerde en een regionaal centrum werd toen Alexander de Grote in 334 vóór Christus door de streek trok.

 De havenstad **Bodrum** stond in de oudheid bekend als Halicarnassus, Ἀλικαρνασσός. De stad werd gesticht door Dorische Grieken. Het viel later onder Perzische heerschappij. Macedonische troepen belegerden de stad en veroverden deze in 334 vóór Christus. Na de dood van Alexander kwam de stad in handen van opeenvolgende Hellenistische heersers en was het korte tijd een onafhankelijk koninkrijk tot 129 voor Christus, toen het onder Romeinse heerschappij kwam.

Gebouwd in de 4de eeuw vóór Christus, behoren de ruïnes van het Mausoleum in Halicarnassus ook tot de belangrijkste bezienswaardigheden in Bodrum. Het Mausoleum in Halicarnassus was een graftombe ontworpen door Griekse architecten. Het Antieke Theater in Halicarnassus, Θέατρο της Αλικαρνασσού, is een Grieks theater uit de 4de eeuw vóór Christus. Het theater wordt beschouwd als gebouwd in een vergelijkbare stijl als het oude theater van Epidavros. Het theater kreeg zijn definitieve vorm tijdens de Romeinse tijd, meer bepaald in de 2de eeuw na Christus, toen het architectonische wijzigingen onderging en tegelijkertijd verder werd uitgebreid.

 Manisa, in de oudheid Magnesia, Μαννησία, heeft een rijke geschiedenis in de Egeïsche Zeeregio. De vastgelegde geschiedenis gaat terug tot 500 vóór Christus, maar de eerste Griekse nederzettingen dateren uit de 14de eeuw vóór Christus, waarschijnlijk een Eolische kolonie van de inwoners van Thessalië Magnesia.

(1) Met Klein-Azië, Μικρά Ασία of Μικρασία, bedoeld men het Anatolische schiereiland, het Anatolische plateau of Aziatisch Turkije, ook bekend als Anatolië (Anadolu in het Turks). De Hellespont, Ελλήσποντος, ook bekend als de Dardanellen, Δαρδανέλλια, is de smalle, natuurlijke en internationaal belangrijke zeestraat is de continentale grens tussen Europa en Azië, terwijl hij Klein-Azië scheidt van Zuidoost-Europa. Het woord Hellespont komt van Ἑλλης πόντος => Θάλασσα της Ἑλλης, Zee van Ellis. vermeld naar de Griekse mythologische figuur Ellis (Helle), die erin zou zijn verdrongen. De Hellespont is de historische en oudste naam van de zeestraat. De nieuwere naam 'Dardanellen' is te danken aan de oude stad Dardanos die werd gebouwd aan de Aziatische kust in het midden van de zeestraat; tegenwoordig is die plaats bekend onder de Turkse naam Canakkale (Çanakkale).

(2) Het stichten van de koloniën (αποικίαι, enkelvoud αποικία) was een georganiseerde onderneming van de grotere stadstaten, hoewel het in veel gevallen tot stand kwam door een samenwerking van steden.

(3) Aan dezelfde kust bouwden de Phocaeërs ook Olbia en de Massaliotes Nicea en Antipolis. Andere Griekse koloniën zoals Agde, Nice, Antibes en Monaco werden toegevoegd. De Phocaeërs, die een grote bijdrage leverden aan de vestiging van Griekse koloniën in het westelijke Middellandse Zeegebied, stichtten ook nederzettingen op het eiland Corsica.

(4) Vele toeristen zijn tegenwoordig erg geïnteresseerd in een bezoek aan het huis waar Seferis werd geboren. De Turkse Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu (Raad voor het Behoud van de Culturele en Natuurlijke Rijkdom), gaf in 2002 de toestemming en medewerking om het toen al gerestaureerde huis om te vormen tot 'Hotel Giorgios Seferis'.

Met respect voor het erfgoed: het behoud en de eer van de nalatenschap van Yorgos Seferis. Alhoewel, een foto van Mustafa Kemal hoort naar Johan's mening daar echt niet in het decor. Ontdek het huis van Giorgios Seferis op

<https://yorgoseferis.com.tr> en <https://youtu.be/zrEKNPEEDLs>

Bestemmingen

De Griekse media belichten geregeld verborgen of minder bekende Griekse pareltjes die zeker een bezoekje waard zijn. Wij maakten een selectie, zochten het verder op en presenteren het in deze rubriek.

Het Klooster van de Filosoof.

Μονή Φιλοσόφου, in Arcadia, gewijd aan de Hemelvaart van de Maagd Maria, is doordrenkt van de Griekse geschiedenis.

Gelegen aan de westkant van de kloof van de rivier de Lousios, 11 km ten zuiden van Dimitsana, in de prefectuur Arcadië (Peloponnesos), bestaat het uit twee kloostercomplexen, een oude en een nieuwe. Het oude 'klooster van de filosoof' is het meest historische en oudste klooster van Arcadië en een van de oudste Byzantijnse monumenten in het land. Het werd in het jaar 963 gesticht door Ioannis Lampardopoulos uit Dimitsana, de zogenaamde 'filosoof', die de secretaris (Protocriet) was van de Byzantijnse keizer Nikephoros II Phokas. Het klooster dankt zijn naam aan de bijnaam van de stichter. Het werd gebouwd in een grot, boven een steil ravijn; vandaag de dag is alleen een kleine kerk in de Byzantijnse stijl van de 10de eeuw met zijn opmerkelijke fresco's bewaard gebleven.

Volgens de overlevering diende het oude klooster als een Κρυφό Σχολειό, een geheime school, tijdens de Ottomaanse overheersing, die zich later ontwikkelde tot een grote theologische school die in het nieuwe klooster opereerde. Veel leraren, priesters, monniken, hoge geestelijken en vooraanstaande figuren van de kerk bezochten deze school. Vier patriarchen van Jeruzalem, twee oecumenische patriarchen en vele belangrijke kerkelijke mannen studeerden af aan het nieuwe klooster van de filosoof.

Het nieuwe klooster van de filosoof werd rond het midden van de 17de eeuw gesticht. Het ligt op ongeveer 400 meter van het oude klooster. Het katholikon werd gebouwd in 1661 en vervolgens werden er verschillende cellen gebouwd, maar zonder het oude klooster te verlaten. De iconostase van het katholikon is uit hout gesneden met uitzonderlijke decoratie en heeft iconen van Kretenzische stijl. De hagiografie (de kunst van het afbeelden van heilige personen of religieuze tafereelen) vond plaats in 1693, betaald door Mavroidi-Pasha Farmakis uit Stemnitsa, die zich tot de islam had bekeerd maar tijdens de dagen van de Venetiaanse overheersing terugkeerde naar de christelijke kudde. Aan de westzijde van de kerk staat een afbeelding van de weldoener in typisch Oosterse vorm met een luxueus gewaad en een rozenkrans naast de icoon van Sint-Helena.

Tussen de jaren 1834-1836 werd het klooster ontbonden door het besluit van het Beierse hertogdom, onder het voorwendsel dat het minder dan zes monniken had. Het pand werd geconfisqueerd en verkocht aan particulieren. Na de opheffing werd het klooster verlaten en stortte het geleidelijk in. Tegenwoordig functioneert het als een mannenklooster. In 1955 werd het uitgeroepen tot beschermd monument en vanaf 1992

werd het gerenoveerd onder toezicht van het Ministerie van Cultuur. Bezoek het klooster op <https://youtu.be/v-LkQn4Tpeo>

 Op de oostelijke helling van de legendarische berg Olympus ligt het pittoreske Griekse dorpje Palaios Panteleimonas. Het traditionele dorpje is verschillende keren als filmlocatie gebruikt. Gelegen op 450 meter hoogte in een dicht denbos maar op slechts een paar kilometer afstand van de zee. Het dorp is beroemd geworden als de locatie voor 'Alexander de Grote', de film uit 1980 van de in 2012 overleden filmmaker Theo Angelopoulos, een Palme d'Or-winnaar die bekend staat om zijn atmosferische filmmethode. Sindsdien zijn er andere Griekse films gefilmd in Palaios Panteleimonas.

Palaios Panteleimonas was verlaten in de jaren 1950 toen de bewoners besloten de berg en de strenge winter te verlaten en te verhuizen naar een meer toegankelijke locatie met milder weer. Dus verhuisden ze naar het nabijgelegen strand en richtten Neos Panteleimas op. De afstand tussen oud en nieuw is een 4 kilometer lange kronkelende weg.

De film van Angelopoulos toonde echter de schoonheid van het Griekse dorp, met de stenen huizen en de geplaveide straten en steegjes, omgeven door dennen- en beukenbomen. Enkele jaren na de release van de film waren steeds meer en meer mensen geïnteresseerd in het verkennen van het oude dorp.

In 1986 werd het Griekse dorp vermeld als een traditionele nederzetting en begonnen mensen ernaartoe te verhuizen. Ze restaureerden de oude verlaten stenen huizen volgens specifieke bouwrichtlijnen die de oorspronkelijke bouwstijlen behouden. Auto's van bezoekers mogen het dorp niet in. Een grote parkeerplaats bij de ingang van het dorp is geschikt voor het toenemende aantal bezoekers. Gaandeweg ontstonden er pensions, taverna's en cafés. De huizen zijn allemaal gemaakt van steen van Olympus, verzameld door Macedonische ambachtslieden. Van bovenaf zie je overal pannendaken, met talloze nesten gebouwd door zwaluwen. De stenen huizen liggen op steile hellingen en kijken uit over de toppen van de Olympus en de Egeïsche Zee. De belangrijkste geplaveide straat die naar het plein leidt, heeft winkels die traditionele producten verkopen, zoals de lokale honing en de tsipouro. Er is een banketbakkerij met kleine tafeltjes en taverna's die traditionele gerechten serveren. Ontdek het dorp op <https://youtu.be/jlsqNfRZq4s>

 Het Nationaal Park Prespameer aan de noordkant van het Pindos-gebergte, is een plek waar natuur, cultuur en geschiedenis samenkomen om een fascinerende bestemming te

creëren voor bezoekers van alle leeftijden. Het Grote Prespameer is verdeeld tussen Albanië, Griekenland en Noord-Macedonië terwijl het Kleine Prespameer grotendeels op Grieks grondgebied ligt. Het belang van het Prespameer ligt in de uitzonderlijke biodiversiteit van de moerassen. Dit zijn gebieden rond het meer met een ondiepe helling en lage watervegetatie die seizoensgebonden worden overspoeld door de fluctuerende waterstand. De moerassen vormen een cruciaal leefgebied voor vele soorten vogels en kleine dieren en bieden onderdak en voedsel. De regio herbergt een verbazingwekkende diversiteit aan habitats, van zanderige en rotsachtige kustformaties tot graslanden en struikgewas, met in totaal 1.800 soorten planten. Het Prespameer is zo belangrijk omdat het bijna een derde van de totale plantensoorten in Griekenland herbergt en ongeveer de helft van het totale aantal amfibieën, reptielen, zoogdieren en vogels. Belangrijke soorten zoogdieren, zoals de bruine beer, de wolf, de ree, de Europese haas, het zwijn, de

wilde kat en de gems, zijn te vinden op de berghellingen rond de twee meren. Het gebied telt ook 26 soorten vleermuizen op een totaal van 45 soorten in heel Europa. Er zijn ook 23 vissoorten, waarvan er acht endemisch zijn in de meren. De flora van het Prespa-meer omvat verschillende beschermde diersoorten, waaronder veel planten die inheems zijn in de Balkan. <https://youtu.be/qIDzwI94FSM>

 Op het regionale televisiekanaal Star Κεντρικής Ελλάδας (Lamia) kon je in juli en augustus, alsook november en december 2024 het toeristische programma Τουριστικών volgen. Op de website van de zender kan je nog de volledige serie (her)bekijken: <https://digitalstar.gr/webtv/psychagogia/touristikon> Kwamen aan bod: Chalkida, Noord-Evia, Centraal Evia, Zuid-Evia, Domokos en Amfiklia. Live tv op de website <https://digitalstar.gr/#live> of stream aan de hand van deze link: <https://telmacosa.s.lnwi.net/starcgr/default/index.m3u8>

Schulen in Griekenland

In een tijd van toenemende spanningen tussen Rusland en de NAVO hebben sommige Europese landen hun civiele verdediging opgevoerd door ook hun bunkerinfrastructuur nieuw leven in te blazen om burgers te beschermen tegen een mogelijke aanval. Griekenland, een land dat tijdens de Tweede Wereldoorlog in puin lag, heeft al een uitgebreid netwerk van openbare schuilkelders, maar er zijn er maar heel weinig die vandaag de dag nuttig zouden zijn.

Griekenland begon met het bouwen van ondergrondse schuilplaatsen in 1936, toen de donkere wolken van de Tweede Wereldoorlog Europa begonnen te overspoelen. De bouw ervan eindigde in 1956. Er waren meer dan 5.000 bunkers gebouwd. Elke bunker werd gebouwd onder strikte richtlijnen die onder andere de dikte van de muren, materialen en soorten kamers aangaven. Er waren ook luchtdichte deuren nodig. Er zijn nog veel ondergrondse schuilkelders in het hele land, van het eiland Kreta tot de noordelijke stad Thessaloniki, daterend uit de Tweede Wereldoorlog. De meeste zijn verlaten of vervallen, er zouden er ongeveer 200 zijn overbleven, de meeste op instorten. Het centrum van Athene werd tijdens de Tweede Wereldoorlog overspoeld met bunkers, doch ze werden nooit gebruikt omdat de Griekse hoofdstad tijdens de Tweede Wereldoorlog nooit werd gebombardeerd. De bunker van de Lycabettus-heuvel werd gebouwd in 1936 en strekt zich uit tot een diepte van 100 meter in de rots. Het is groter en in betere staat dan de bekendere schuilplaats van Arditos. Hoewel het tekenen van slijtage vertoont, is het over het algemeen goed bewaard gebleven en heeft het zelfs stroom, badkamers en baden. Tijdens de bezetting werd het gebruikt door de Duitsers, terwijl het na de bevrijding tot 1970 in gebruik bleef. Na die tijd werd

het verlaten. Een emblematische ondergrondse schuilplaats bevond zich op de heuvel van Arditos en had de grootste centrale kamer in Attica. Het werd gebouwd in 1936-1937 en kon ongeveer 1.300 mensen huisvesten. Het blijft nu verlaten maar je kan het in volgende video bezoeken:

<https://youtu.be/Ttrh3PgW210>. In het centrum van Athene rond het Syntagma plein bevinden zich bunkers onder het prominente Grande Bretagne Hotel, de Bank of Greece, het gebouw van de Ethniki Asfalistiki en het oude gebouw van het Hooggerechtshof. De Ethniki Asfalistiki-bunker was de modernste van allemaal, gebouwd door de beroemde civiel ingenieurs Andreas Kriezis en Emmanouil Metaxas. Het had luchtdichte, metalen deuren en de twee verdiepingen waren met elkaar verbonden door een trap.

In Thessaloniki onder het ultramodern Algemeen Militair Hospitaal ligt een nucleaire bunker die elke nucleaire of biochemische aanval kan weerstaan. Het is uitgerust met acht operatiekamers, keukens en eetzaal en heeft water- en brandstoftanks die de bunker meerdere dagen operationeel kunnen houden. Diep onder het Gennimatas General Hospital in Thessaloniki bevindt zich een geheime schuilplaats uit de tijd van de nazi's. Het is gemaakt van beton en ijzer en heeft toiletten en nooduitgangen. Het werd door de Duitsers gebruikt als ondergronds hospitaal. Tegenwoordig is het de plaats waar het Gennimatas Hospital zijn archieven opslaat. Een paar kilometer buiten Thessaloniki is er nog een historische bunker, gelegen onder het American College Anatolia. Dit diende als een nazi-commandocentrum, 20 meter onder de grond gebouwd. Het is tot op de dag van vandaag bewaard gebleven, maar kan niet worden gebruikt in geval van nood.

Nieuwsjes en wetenswaardigheden

◆ En ja, het is de Thessalonicenzen eindelijk gelukt om hun eerste rit met de Thessaloniki Metro te maken, het eerste automatische (zelfrijdende) metrosysteem in Griekenland. De bouw begon eind 2006, terwijl lijn 1 begin november 2024 in gebruik werd genomen. De inhuldiging van de metro vond plaats op 30 november 2024. In 2013 begon de bouw van de uitbreidingstak naar Kalamaria die naar verwachting in oktober 2025 operationeel zal zijn.

Naar verluid zijn de oude Griekse vondsten op het station van Venizelos een must en het metrostation is ondertussen bestempeld als 's werelds eerste ondergrondse metro-archeologisch museum vanwege de enorme hoeveelheid archeologische ontdekkingen die werden gedaan. Het museum biedt reizigers een unieke ervaring van letterlijk reizen door de tijd tijdens hun dagelijkse woon-werkverkeer. De vondsten blijven precies zoals ze zijn ontdekt, wat resulteert in een ongekend open archeologische vindplaats in een functionerend metrostation. Het bouwbedrijf wilde aanvankelijk de artefacten verplaatsen naar een bestaande musea maar de lokale autoriteiten voerden aan dat de stad de artefacten op hun oorspronkelijke locatie wilde houden en een museum ter plaatse wilde creëren. Afgezien van de culturele waarde, laat het station de wereld zien hoe moderne gemeenschappen hun archeologische geschiedenis kunnen behouden en tegelijkertijd kritieke infrastructuur kunnen bieden die voldoet aan de behoeften van de 21ste eeuw.

De unieke reis naar het verre verleden, doorheen de lange geschiedenis van Thessaloniki, wacht op passagiers vanaf de eerste stappen op het eerste niveau (-1) van het Venizelos-station. Vanaf die verdieping kunnen passagiers de oude artefacten zien die tijdens de bouw van de metro zijn gevonden door erover te lopen op glazen vloeren die als loopbruggen dienen. Het tweede niveau (-2) is de belangrijkste archeologische vindplaats: hier kan de passagier-bezoeker de tentoongestelde oudheden van nabij observeren.

Zie <https://youtu.be/SOYcl6HMeDM>.

Hoewel de meeste oude voorwerpen zich in de stations Agia Sophia en Venizelos bevinden, heeft de archeologische studie van het station van Venizelos, dat een oppervlakte van 1.260 vierkante meter beslaat, bijgedragen aan de reconstructie van de geschiedenis van de stad vanaf de stichting tijdens de Kassandros-periode tot het begin van de 20ste eeuw. De Romeinse en hellenistische Decumanus Maximus-weg of de Byzantijnse Middenweg is opgegraven, evenals een belangrijk gebouwencomplex van het stedelijke weefsel van de late oudheid.

Efthis Bletsas en Electra Asteri, het bekende gelukkige reizigerspaar, nemen jullie mee voor een kennismaking met de nieuwe metro. Efthis en Electra kennen we sinds 2015 van de alternatieve Griekse reisshow Happy Traveller op het

televisiekanaal SKAI. Maak kennis met de metro op <https://youtu.be/jITypZEI5Oc>

Talrijke video's van het koppel zie je op <https://www.youtube.com/@FTBLETSAS>

◆ Het Griekse eiland Chios besloot een enorme Griekse vlag te hijsen voorafgaand aan de viering van OXI-dag op 28 oktober 2024. De enorme blauw-witte vlag van de natie werd gehesen na een parade door studenten van de Merchant Marine Academy van Chios. De ceremonie vond plaats op 25 oktober op de zuidelijke steiger van de belangrijkste haven van Chios.

<https://youtu.be/dR72U-rJRB0>

◆ De officiële trailer voor Maria, de biopic over de Griekse operadiva Maria Callas, is op 22 oktober 2024 vrijgegeven door de internationale distributeur Netflix. In Griekenland gaat Maria alleen op 5 december in première in de bioscoop van Faliro House en Cinobo, de rechthebbenden voor Griekenland. Een premièredatum voor streaming voor Griekenland is niet aangekondigd. De opnames voor Maria gingen in oktober 2023 van start in Boedapest, met extra opnames in Parijs, Milaan en Griekenland. De Griekse filmlocaties bevinden zich op het schiereiland Peloponnesos in Zuid-Griekenland in de historische regio Ilia. De film 'Maria' is de derde, en naar verluidt de laatste film in Larraíns trilogie van iconische vrouwen uit de 20ste eeuw, na Jackie (2016) over Callas' liefdesrivaal Jackie Kennedy-Onassis en Spencer (2021) over prinses Diana.

Trailer op <https://youtu.be/Dm89aCgkXP8>

◆ Griekenland is een van de 25 meest zenuw-slopende landen die buitenlandse chauffeurs het meest nerveus maken, volgens een studie van het Britse tijdschrift Scrap Car Comparison. Deelnemers aan het onderzoek werd gevraagd om op een schaal van 1 tot 10 (1 is helemaal niet erg nerveus, 10 is extreem nerveus) te beoordelen hoe nerveus ze zich zouden voelen om te rijden in een selectie van 49 van 's werelds meest bezochte landen. Chauffeurs in Griekenland worden geconfronteerd met 'chaotische verkeersomstandigheden' naast Turkije, Hongarije en Italië, samen de vier Europese landen die buitenlandse chauffeurs het meest nerveus maken. Griekenland staat op nummer 23 met een score van 5,86, net boven Italië dat 5,83 scoort. Griekenland heeft veel smalle, bochtige wegen, vooral op eilanden en in bergachtige gebieden. Deze wegen kunnen een uitdaging zijn om te navigeren, vooral voor degenen die niet bekend zijn met het terrein, en hebben vaak geen veiligheidsbarrières of bermen. Griekenland is tevens een van de slechtste landen in Europa voor verkeersveiligheid

India is het slechtste land voor bezoekende chauffeurs, met een gemiddelde 'schrik-score' van 7,15 op 10. Aan de andere kant van de schaal,

met vakantiegangers die zich het meest zelf-verzekerd voelen om te rijden, is Nederland met een score van 4,41 op 10. Nederland staat bekend om zijn goed onderhouden en duidelijk gemarkeerde wegen, waardoor navigatie relatief gemakkelijk is voor bezoekers, merkt de studie op.

<https://www.scrapcarcomparison.co.uk/blog>

Griekenland heeft enkele van de gevaarlijkste wegen van Europa. Griekenland staat op de 23ste plaats van de 27 Europese landen wat betreft verkeersdoden. Alleen Bulgarije, Roemenië, Letland en Kroatië doen het slechter, terwijl Zweden en Denemarken de veiligste wegen hebben.

◆ Een bizar feit in de Griekse kranten. Een 28-jarige man is eind oktober 2024 in Thessaloniki veroordeeld voor het verstoren van de orde. De man is schuldig bevonden aan het betreden van de tuinen van de huizen van zijn burens en het ruiken aan... hun schoenen. De bizarre gebeurtenis vond plaats in het kleine stadje Sindos, ongeveer 15 kilometer buiten Thessaloniki. De rechtbank van Thessaloniki veroordeelde de beklagde tot een maand gevangenisstraf, waarvan drie jaar voorwaardelijk, op beschuldiging van het verstoren van de openbare orde. De man moet een behandelingsprogramma volgen als onderdeel van zijn veroordeling. Een 40-jarige buurman, had hem meermaals zijn tuin zien betreden om aan de schoenen van zijn familie te ruiken. De getuige had beklagde ook andere tuinen zien betreden om ook daar aan schoenen te ruiken. In zijn verklaring tegenover de rechter pleitte de 28-jarige schuldig aan de bizarre activiteit maar had geen verklaring voor zijn gedrag waarvoor hij zich erg schaamt...

◆ Nog een heel bizar nieuwsfeit. Ellis, een Britse functionaris, wil dat het scheepswrakstrand van Navagio op Zakynthos en alle Ionische eilanden worden teruggegeven aan het Verenigd Koninkrijk, in ruil voor de Parthenon-friezen. Sprekend op de Britse zender GBN (<https://www.gbnews.com>), opperde Ellis het vooruitzicht om het Verdrag van Londen van 1864 aan te vechten, waarbij koningin Victoria de Ionische eilanden aan Griekenland schonk. "Als de Grieken de regelingen die zijn getroffen voor de Parthenon-friezen (ook de zogenaamde Elgin Marbles) niet respecteren, moeten we hen misschien vragen het verdrag van 1864 ook niet te accepteren," brieft procureur-generaal Ellis, de belangrijkste juridische adviseur van de Britse Kroon. Hij is de belangrijkste juridisch adviseur van de regering en houdt zich onder meer bezig met kwesties van publiekrecht, internationaal recht en mensenrechten. De provocerende opmerkingen dateren van begin december 2024, op het moment dat de gesprekken tussen het British Museum en Griekenland over de oude sculpturen lijken te vorderen.

De Britse regering zal niet in de weg zal staan als er een overeenkomst is met het British Museum - de toekomst van de Parthenon-sculpturen is volledig in handen van het British Museum. Ongeveer 53 procent van de Britten is voorstander

van de terugkeer van de Parthenon-sculpturen naar Griekenland, zo bleek uit een peiling van marktonderzoeksbureau YouGov begin december (<https://yougov.co.uk>).

De Ionische eilanden, net ten westen van Griekenland, waren Britse soevereine eilanden van 1815 tot 1864. Koningin Victoria schonk ze in 1864 aan de koning van Griekenland door een verdrag genaamd het Verdrag van Londen van 1864.

◆ Weinigen weten dat op de toppen van de bergen van Fthiotida, Φθιώτιδα, en meer bepaald in het oude treinstation van Karyes, de Duitse bezettingstroepen tijdens de Tweede Wereldoorlog, krijgsgevangenen, voornamelijk Joden uit Thessaloniki, verzamelden en hen gedwongen in de bergen te graven voor spoorwegprojecten. Daar, op een hoogte van 500 meter, waren de levensomstandigheden letterlijk verschrikkelijk en bijna iedereen die deze hel meemaakte, stierf daar. Het is kenmerkend dat de Duitsers hen dwongen om zelfs met hun handen of lepels te graven. De weinigen die het overleefden, werden later naar Auschwitz gedeporteerd. Ontdek de onbekende geschiedenis van het 'Griekse Auschwitz' in de bergen van Fthiotida: https://youtu.be/3xE_T0FbIU

◆ Met de aankoop van 6 nieuwe Rafale-straaljagers zal Griekenland beschikken over 30 ultramoderne Franse gevechtsvliegtuigen. Aanvankelijk bestelde Griekenland 18 Rafale-jagers (12 gebruikte en 6 nieuwe). Later besloot Griekenland, naast de bestelling van Belh@rra fregatten, 6 extra nieuwe Rafales aan te schaffen, met een kostprijs van 1,070 miljard euro. De Rafale is een tweemotorige straaljager van Franse makelij, een multirole gevechtsvliegtuig dat in staat is om een breed scala aan operationele missies uit te voeren. De Griekse luchtmacht beschikte eind 2024 over 24 vliegtuigen, waarvan 12 gebruikte en 12 nieuwe, daaronder 18 eenzitters en 6 tweezits. De toestellen zijn ook omnirole (verschillende missies in één vlucht) en met 14 'ophangstations' kan hij tot 9,5 ton externe lasten vervoeren. De bewapening van de Rafale omvat Meteor langeafstandslucht-luchtraketten, MICA EM- en IR-raketten, SCALP EG-kruis-raketten en Exocet AM39 Block 2 Mod 2 lucht-grondtraketten. Het draagt ook precisiewapens zoals de GBU 12/16/24 en AASM, samen met een 30 mm kanon. De Rafale dient ook als een platform voor Meteor lucht-luchtraketten, die in staat zijn om 'gebiedsontkenning' op te leggen vanwege hun lange bereik en hoge snelheid, die Mach 4 overschrijden. De toestellen worden gebruikt door het 332ste Squadron. De eerste Rafale, geschilderd in Griekse kleuren, landde in januari 2022 bij de 114th Fighter Wing in Tanagra. In de toekomst zal de Griekse luchtmacht ook over F-35 beschikken. Griekenland gaat ook meer inzetten op anti-drone-technologie naast luchtverdedigingsraketssystemen die in staat zijn om bedreigingen op korte, middellange en lange afstand te neutraliseren.

♦ Wist je dat er een weg is die het zuiden van Griekenland verbindt met Lapland in het noorden van Finland? Jawel, een route van 4.380 kilometer die begint in het schilderachtige Kretenzische dorpje Sitia en eindigt in het Noorse Vardø, een landelijk dorpje aan de Barentszee vlak boven Fins Lapland. Dit is het noordelijkste punt van het Europese wegennet, waardoor het een geweldige avontuurlijke bestemming is voor iedereen die de natuurlijke schoonheid van het Noordpoolgebied wil verkennen. De weg heet de Europese Route E75. De hele lengte van de E75 afleggen is een geweldig avontuur dat maar weinig mensen aandurven. Desalniettemin kan het verkennen van zelfs maar een klein deel van deze ongelooflijke weg buitengewoon gedenkwaardig zijn en zeker een levenslange ervaring. De weg loopt door levendige steden zoals Skopje, Belgrado, Budapest, Bratislava, Praag en Warschau, elk met zijn eigen uitgesproken en fascinerende geschiedenis, architectuur en culinaire tradities terwijl je een interessante mix van Balkan- en Midden-Europese landschappen met enkele van de meest diverse landschappen passeert.

De langste E-weg is de E40, die meer dan 8.778 km lang is en die Calais via Brugge en Gent met Ridder (Риддер) in Kazachstan verbindt. De E75 kruist de E40 in het Poolse Mysłowice, nabij Katowice.

Map van alle E-routes op <https://bit.ly/4iXatcn>

Het internationale E-wegennetwerk is een nummeringssysteem voor wegen in Europa, ontwikkeld door de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE), opgericht in 1947. Het netwerk is genummerd vanaf de E1 en de wegen overschrijden de landsgrenzen. Het bereikt ook Centraal-Aziatische landen zoals Kirgizië, aangezien ze lid zijn van de UNECE. Er zijn een hele resem ontwerpnormen waaraan de Euro-routes moet voldoen. E-routes zijn niet noodzakelijk autosnelwegen. In de meeste landen dragen de wegen naast Europese routeaanduiding (groen) ook de nationale autosnelwegaanduiding (rood, blauw). <https://unece.org>

♦ De rotsachtige en onbewoonde eilandjes Strongyli en Ro, twee van de kleine eilanden van het complex van Megisti, is het meest oostelijke deel van Griekenland en hebben eindelijk een weg gekregen en weldra een haven.

Strongyli (Megistis), Στρογγύλη of Υψηλή, op een steenworp afstand van de Turkse kust, heeft geen boombegroeiing en is bedekt met struiken en braamstruiken. Er zijn geen permanente bewoners op het eiland, behalve een klein detachement van het Griekse leger. Het eiland behoort administratief tot de gemeente Megisti, die bestaat uit 14 eilandjes, waarvan de drie grootste Megisti (Kastellorizo), Ro en Strongyli zijn. Aan de zuidkant van Stroglyli staat een vuurtoren voor zeilers, evenals de kerk van Agios Nikolaos die in 2014 werd gebouwd op initiatief van de metropoliet van Mesogaia en Lavreotiki Nikolaos. De vuurtoren

was voor het eerst in gebruik in 1910, tijdens de Italiaanse bezetting, en heeft een brandpunthoogte van 85 meter en een hoogte van 6,6 meter. Stroglyli Megistis is het dichtstbijzijnde van alle Griekse eilanden bij Cyprus (ongeveer 141 zeemijl / 260 km). Het eiland was de meest oostelijke grens van de Europese Unie, tot de toetreding van Cyprus tot de grens ervan.

Het eiland Ro krijgt een haven. Het kleine eiland werd beroemd door Despina Achladioti, Δέσποινα Αχλαδιώτου (1890-1982). De Griekse vrouw die Κυρά της Ρω, Dame van Ro, werd genoemd, woonde sinds het overlijden van haar echtgenoot in 1940 alleen op het afgelegen eiland, op een steenworp afstand van de Turkse kust. Ze werd een Grieks symbool eerst van verzet tegen de Duitse bezetting en ook een symbool van patriotisme door decennialang elke dag de Griekse vlag te hijsen en te strijken (39 jaar lang, van 1943 tot aan haar dood in 1982). De regio van de zuidelijke Egeïsche Zee, die deze kleine maar zeer belangrijke eilanden voor Griekenland eert, houdt zich aan haar belofte om ze voor het eerst van infrastructuur te voorzien.

Het grootste eiland van archipel is Megisti of Kastellorizo zoals meer bekend is, bestaat uit de eilanden en eilandjes Agios Georgios, Agrielaia, Voutsakia, Megalo Mavro Poini, Mikro Mavro Poini, Polifados Ena, Polifados Dio, Ro, Savoura, Stroggili, Tragонера, Psomi en Psoradia. De nabijheid van Turkije (ongeveer 2 kilometer van de kustplaats Kaş) is wat de oostelijke buur van Griekenland doet geloven dat het van hen is. De officiële naam van het eiland, Megisti (Μεγίστη), wat 'grootste' betekent, is een verkeerde benaming, aangezien Kastellorizo (afkomstig van het Italiaans 'Castello Rosso', Rood Kasteel) slechts zes kilometer lang en drie kilometer breed is, met een oppervlakte van 9,2 vierkante kilometer. Verken Kastellorizo aan de hand van volgende video: <https://youtu.be/q-i8EnbR-Nw>

♦ Een resem spoorwegincidenten in september en oktober 2024 legden kritieke veiligheidsgebreken bloot en de werking van het spoorwegbedrijf wordt opnieuw door velen in twijfel getrokken. In de afgelopen maanden varieerden de incidenten van ongevallen die leidden tot verwondingen van passagiers tot ernstige inbreuken op de veiligheid die resulteerden in bijna-fatale botsingen.

Zo was er op 9 september een schokkend incident op het perron van het treinstation van Livadia. Toen de deuren van een trein sloten terwijl een vrouw aan het uitstappen was, kwam ze vast te zitten en werd ze een eind over het perron gesleept. Een bijzonder ernstig incident dat tientallen levens in gevaar bracht, vond plaats net buiten Athene op 13 september, toen twee voorstadstreinen op hetzelfde spoor naar elkaar toe reden met ongeveer 60 km/u. De machinist, die de fout opmerkte, stopte op tijd en voorkwam een aanrijding. Een ander incident vond plaats op

zaterdag 14 september tussen de stations Sfendali en Afidna toen de trein 1531 (Chalkida – Athene) in botsing kwam met omgevallen bomen, met materiële schade tot gevolg. Op 25 september brak brand uit op het spoor van de lijn Athene-Piraeus (ISAP) nabij het station Neratziotissa. De passagiers moesten uiteindelijk te voet evacueren terwijl de brandweer de vlammen bestreed, die zich hadden verspreid naar droog gras onder de trein. Op 9 oktober werd een voorstedelijke trein op de luchthavenlijn per ongeluk naar de grootstedelijke spoorlijn gericht. De machinist reageerde snel en voorkwam zo een ander mogelijk incident op het Griekse spoor. De fout werd toegeschreven aan onjuiste instructies van de stationschef.

Het zijn allemaal incidenten die wijzen naar de dringende noodzaak van onmiddellijke verbeteringen in de veiligheid en het beheer van de Griekse spoorwegen om toekomstige ongevallen te voorkomen en de veiligheid van de passagiers te waarborgen. Er is een dringende behoefte aan herziening en modernisering van de infrastructuur (onderhoud en beheer van het netwerk) en een betere opleiding van het spoorwegpersoneel.

◆ Ongeveer 40.000 mensen woonden op 11 oktober een concert bij in het Kallimarmaro-stadion in Athene ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de treinramp in Tempe. Een vergelijkbaar aantal volgde het uitverkochte evenement, dat werd georganiseerd door de Tempi 2023 Association, online.

"Hoefden we hier vanavond maar niet te zijn, waren we maar bij onze dierbaren, allemaal levend. We herdenken de mensen die zo onrechtvaardig zo vroeg stierven. Laten we een nacht van eenheid beleven en onze stemmen de sterren laten bereiken", zeiden de organisatoren aan het begin van het concert.

De volgende artiesten traden op: Loudovikos ton Anogeion, Koinoi Thnitoi, Dimitris Mystakidis, Foivos Delivorias, Tania Tsanaklidou, Sokratis Malamas, Thanasis Papakonstantinou, Alexandros Ktistakis, Ioulia Karapataki, Martha Frindzila en Giannis Litainas.

◆ De metro van Athene is onlangs gerangschikt op de derde plaats in Europa, na Oslo en Sofia, in ranglijsten die zijn opgesteld door het bagageopslagbedrijf Bounce. Het bedrijf heeft alle diensten in de hoofdsteden van het continent onderzocht.

In zijn onderzoek heeft het bedrijf rekening gehouden met een breed scala aan factoren, van de gemiddelde Google-beoordelingsscore van stations en de afstand die door het systeem wordt afgelegd tot het aantal stations, het jaarlijkse aantal passagiers en het percentage positieve en negatieve online reacties op elke service. De gegevens werden vervolgens gecombineerd tot een 'ondergrondse index'-score.

Na Oslo (8,6 op 10) en Sofia (7,64 op 10), biedt Athens Metro, met een score van 7,29 op 10, een directe verbinding met de luchthaven, waardoor reizigers met goedkoop, snel en regelmatig open-

baar vervoer naar het stadscentrum kunnen gaan. Het is ook verbonden met het drukke havengebied van Piraeus, dat reizen per veerboot naar veel Griekse eilandbestemmingen ondersteunt. De metro van Athene heeft 62 stations over 70 km spoor en vervoert dagelijks ongeveer 1 miljoen passagiers, en is een integraal onderdeel van de vervoersinfrastructuur van de stad. De gemiddelde Google-beoordelingsscore voor alle metrostations in de stad is 4,10 op 5, hoewel het drukste, station Syntagma, een score van slechts 3,50 op 5 opleverde.

Ondanks de vele charmes van Budapest, is de metro niet om over naar huis te schrijven. Het aanbod van de Hongaarse hoofdstad heeft de twijfelachtige eer gekregen van de slechtste in zijn soort in Europa, met een indexscore van slechts 3,13 op 10. De op één na slechtste metrodienst bleek Brussel te zijn, misschien verrassend (score 3,20 op 10 op de index van Bounce). Het drukke metrostation Brussel Zuid is het laagst beoordeeld, met een Google-beoordelingsscore van slechts 1.90 op 5; het is ook het onveiligste station.

◆ De Britse onderzeeër HMS Trooper, die in oktober 1943 van de radar verdween, is na een zoektocht van 26 jaar onlangs ontdekt op een diepte van 253 meter in de Egeïsche Zee! Het is de achtste gezonken onderzeeër die door het onderzoeksteam van Kostas Thoctarides is ontdekt. De HMS Trooper was onderweg van vanuit Beiroet om te gaan patrouilleren in de Egeïsche Zee. Volgens de onderzoekers werd het zinken, nu 81 jaar geleden, veroorzaakt door een Duitse mijn. <https://youtu.be/Y73oRkyKXv0>

Hetzelfde team kon eerder in, mei 2024, het scheepswrak van de Sperchios, Σπερχειός, localiseren, een schip dat in mei 1945 zonk voor de kust van het eiland Hydra. Toen kwamen 98 passagiers en bemanningsleden om het leven. Op 2 mei 1945 koos de stuurman een gevaarlijke koers om een mijnenveld uit de Tweede Wereldoorlog te ontwijken en voerde een gevaarlijk manoeuvre uit. De Sperchios verloor zijn stabiliteit, en ging in enkele minuten ten onder.

<https://youtu.be/RrPrdTOj-BQ>

◆ Het werk van de regisseur en tv-beroemdheid Manousos Manousakis, Μανούσος Μανουσάκης, heeft de afgelopen decennia een groot deel van het Griekse tv-landschap bepaald. Hij werd door het grote publiek algemeen erkend als een van de meest invloedrijke Griekse televisieregisseurs. De naam Manousakis werd synoniem met succes en creëerde enkele van de meest iconische en geliefde shows op de Griekse televisie vanaf het begin van de jaren 1990 tot vandaag. De dramaserie die hij regisseerde, zijn gebaseerd op verboden liefdes, terwijl sommige ervan worden beschouwd als een van de meest succesvolle in de geschiedenis van de Griekse televisie. Een van zijn eerste werken was de film Bartholomew in 1973. In deze film had hij een drievoudige rol, want hij schreef het script en regisseerde en pro-

duceerde het. De film kreeg een speciale vermelding op het San Remo Film Festival van 1973, maar in Griekenland werd het verboden door de junta. Hij stierf op 20 november 2024 op 74-jarige leeftijd in een privéziekenhuis in Athene. Enkele weken eerder, op zondag 13 oktober 2024, was hij nog gast in het ERT1 programma Καλημέρα είπαμε; <https://youtu.be/ueESfSvVdCk>. Manousos Manousakis gaf toen zijn laatste televisie-interview aan de ERT en sprak over zijn nieuwe serie 'The Net', over zijn tv-successen die geschiedenis schreven, de artiesten en hoe hij zijn persoonlijke tijd beheert. Ook had hij kort voor de première van de serie 'The Net' gesproken over de ervaring van geweld in de samenleving in de ERTnews-show 'Sto kentro' met George Kouvaras. Καλημέρα είπαμε; (Zegden we goede morgen?) is een ERT-programa op zaterdag- en zondagmorgen om 9 uur met Zoi Kronaki en Tasos Iordanidis - de twee presentatoren en het team van de show brengen de perfecte balans tussen informatie en entertainment, een unieke infotainmentshow. Voorbije uitzendingen op ERTflix <https://www.ertflix.gr/en/series/ser.491948-kalemera-eipame>

◆ De vice-minister Thanassis Kontogiorgis heeft in oktober 2024 aangekondigd dat de herstelwerkzaamheden om het iconische Navagio-strand, Παραλία Ναυάγιο, op het eiland Zakynthos - ooit uitgeroepen tot het beste strand ter wereld - te redden, in 2025 zullen beginnen. Het beroemde strand en het verroeste wrak dat er ligt, hebben de afgelopen jaren ernstige schade opgelopen door weerscorrosie, aardverschuivingen en aardbevingen die ervoor zorgden dat grote rotsen van de omliggende kliffen in de baai vielen. Navagio was sinds september 2022 gesloten voor het publiek om veiligheidsredenen, de tweede keer sinds 2018. Het strand wordt beheerd door de lokale overheid. Navagio is al vele jaren een populaire strand en behoort tot de meest gefotografeerde plekken van het land, tegenwoordig tevens een van de meest interessante bezienswaardigheden van het eiland. Het wrak van het schip Panagiotis ligt sinds oktober 1980 op het strand, toen het schip aan de grond liep. Het was na dat incident dat het strand geleidelijk zijn vorige naam ακτή Άη Γιώργης, kust van Agios Georgios, liet vallen. Het schip werd op 5 oktober 1980 opgemerkt door een patrouilleboot van de Maritieme Economische Politie en bleek sigaretten te vervoeren. De waarde van ongeveer 2.000 kisten sigaretten werd geschat op 30 miljoen drachmen. De bemanning beweerde dat het schip, na drie dagen tussen Kefalonia en Zakynthos te hebben gezworven vanwege slechte weersomstandigheden, als gevolg van een mechanisch defect aan de grond liep bij Kaap Schinari. Twee dagen lang bleven ze gestrand in een grot en vonden toen hun toevlucht in het dorp Volimes. Het schip werd in 1936 gebouwd in Schotland als de Saint Bedan.

◆ Wist je dat het British Museum ongeveer 66.000 Griekse artefacten in bezit heeft?

◆ Op 20 december hebben 10 leden van de voormalige koninklijke familie van Griekenland het Griekse staatsburgerschap gekregen, het was hen 30 jaar geleden ontnomen. De 5 kinderen van Constantijn II en voormalig koningin Anne-Marie - Pavlos, Nikolaos, Philippos, Alexia en Theodora - evenals 5 van de kleinkinderen van de overleden koning verwierven het Griekse staatsburgerschap. Ze namen een nieuwe achternaam aan, Ντε Γκρες, De Grèce, Frans voor 'Van Griekenland'. Nu kunnen de voormalige royals Griekse identiteitskaarten en paspoorten aanvragen nadat ze het republikeinse regeringssysteem van het land formeel hadden erkend. Het koningschap in Griekenland werd vijftig jaar geleden afgeschaft in het referendum van 1974 dat volgde op het herstel van de democratie in Griekenland na zeven jaar van een militaire dictatuur. De nieuwe grondwet van de Helleense Republiek werd in 1975 ondertekend.

De reden dat de Griekse staat de voormalige leden van de koninklijke familie het Griekse staatsburgerschap had ontnomen, was te wijten aan een geschil over eigendom en beweert dat Constantijn II weigerde afstand te doen van enig recht op de Griekse troon voor zijn nakomelingen. De voormalige koning overleed in januari 2023 op 82-jarige leeftijd. De voormalige koningin Anna-Maria, weduwe van Constantijn II, vroeg het Griekse staatsburgerschap niet aan.

◆ Meer dan een miljoen mensen verlieten Griekenland in de periode 2010-2022. Griekenland heeft in de nasleep van de economische crisis een aanzienlijke braindrain doorgemaakt. Duizenden getalenteerde Grieken emigreerden naar andere landen, vaak op zoek naar betere economische kansen en carrièreperspectieven. Door het vertrek van geschoolde vakmensen is Griekenland beroofd van waardevol menselijk kapitaal, dat essentieel is voor economische groei en innovatie. Het in 2023 gelanceerde platform "Rebrain Greece" wint nu aan kracht in zijn missie om hoogopgeleide Griekse professionals terug naar het land te halen. <https://platform.rebraingreece.gr>

◆ Je kon het al lezen in Belgische media: Eurostar zou zowat de slechtste spoorweg-exploitant zijn in Europa. Helaas zijn is de Griekse exploitant Hellenic Train bestempeld als de allerslechtste volgens het toonaangevende sectorblad Transport and Environment (<https://www.transportenvironment.org>).

De ranglijst in het rapport evalueert 27 spoorweg-exploitanten op basis van acht criteria, waaronder ticketprijzen, betrouwbaarheid en voorzieningen aan boord. Eurostar rekent prijzen aan die twee keer zo hoog zijn als het Europese gemiddelde en staat op de 14de plaats voor betrouwbaarheid. Hellenic Train is de slechtst presterende spoorwegmaatschappij van de 27 bedrijven, met een dure en onbetrouwbare dienst en slechte passagierservaring. Tegelijkertijd blijven de ticketprijzen hoog, terwijl het compensatiebeleid en de

algehele boekingservaring moeten worden verbeterd. Reizigers wijzen ook op de noodzaak van betere nachttreindiensten en een flexibeler beleid voor fietsvervoer.

Betaalbaarheid is essentieel voor passagiers die kiezen voor het spoor voor langeafstandsreizen, maar uit de analyse van T&E blijkt dat sommige grote exploitanten tekortschieten. Deutsche Bahn (DB), SNCF en Eurostar scoren slecht in prijsstelling. Het Italiaanse Trenitalia staat bovenaan de lijst voor de beste treindienst, gevolgd door het Zwitserse SBB en het Tsjechische RegioJet op de derde plaats in het algemeen klassement. De Franse SNCF eindigde op de 5de plaats, net achter de Oostenrijkse ÖBB.

De betrouwbaarheid van de grote spoorvervoerders in Europa blijft teleurstellend. Van de 25 operatoren met stiptheidsgegevens halen er slechts 11 een percentage van meer dan 80 procent. Betrouwbaarheid en boekingsgemak zijn de sleutel tot het verbeteren van de passagierservaring. De Zwitserse SBB, de Belgische NMBS en de Spaanse Renfe lopen voorop op het gebied van betrouwbaarheid, terwijl de Duitse DB, de Portugese CP en de Zweedse Snälltåget het laagst scoren. De Duitse Deutsche Bahn, de grootste trein-exploitant in Europa, worstelt met een verouderd netwerk, stond op de 25ste plaats in betrouwbaarheid en op de 16de plaats in het algemeen.

◆ De winning van koper en goud in de mijn van Skouries, Chalkidiki, zal dit jaar beginnen. De mijn wordt beschouwd als het 'juweel in de kroon' van de mijnbouwactiviteiten van Hellas Gold, een dochteronderneming van de Canadese mijnbouw-gigant Eldorado Gold.

Bij Skouries werken minstens duizend 1.000 mensen en dit aantal zal in de komende 6 à 7 maanden toenemen tot 1.300. Koper is een belangrijke strategische grondstof in de transitie naar een 'groenere' economie. Koper wordt gebruikt in verschillende technologieën. De Griekse regering heeft uit de investering 550 miljoen euro aan belastinginkomsten geïnd in de periode 2012-2023 en zal naar verwachting meer dan twee miljard euro innen met de volledige ontwikkeling van de investering in de toekomst.

Links

✓ IN ΣΚΙΠΠΕΡΣΤREET - In het kielzog van Griekse zeemannen. Griekse Zeelui droegen in de 20ste eeuw bij tot de rijkdom en het DNA van de stad Antwerpen. De dagelijkse aankomst van honderden Griekse zeemannen na WO II creëerde na verloop van tijd een Griekse uitgaanswijk midden in het Schipperskwartier. Griekse muziek gaf kleur aan de wijk. Muzikanten en dansers maar ook meisjes van plezier kwamen uit Athene en bleven vaak hangen. Er ontstonden gemengde huwelijken. De havencontext maakte dat de Antwerpse Grieken een kleine maar uitzonderlijke gemeenschap vormden waarin openheid, ondernemingsdrang en de aloude 'filoxenia' of de Griekse gastvrijheid hoogtij vierden.

Lees verder op <https://inskipperstreet.be>

De drijvende krachten achter dit initiatief zijn Poli Roumeliotis en Kris Kaerts die eerder al succesvol samenwerkten aan 'La Rose Blanche', in en rondom het laatste Griekse volkscafé in Molenbeek. Website van Poli Roumeliotis op <https://polynikis.be>

De goudmijn van het bedrijf in Skouries stuitte op sterke tegenstand van milieugroeperingen en lokale gemeenschappen. Er werd bezorgdheid geuit over de mogelijke negatieve gevolgen voor het milieu, waaronder ontbossing, watervervuiling en schade aan de biodiversiteit, de mogelijke negatieve gevolgen voor het levensonderhoud van de lokale bevolking, gezondheid en kwaliteit van leven. Het project kreeg tijdens het vergunningsproces te maken met vertragingen en juridische uitdagingen, omdat milieugroeperingen en lokale gemeenschappen vochten om de ontwikkeling ervan te blokkeren.

De oude Grieken waren bekwame mijnwerkers en metallurgen, en ze exploiteerden de goudbronnen van Chalkidiki om sieraden, munten en andere waardevolle voorwerpen te produceren. De regio was vooral beroemd om zijn goudmijnen in de bergen van Sithonia en Cassandra. Er zijn aanwijzingen dat er goudwinning in Chalkidiki is die teruggaat tot de bronstijd, en de regio bleef een belangrijke bron van goud gedurende de klassieke en hellenistische periodes. De oude Grieken geloofden dat het goud van Chalkidiki een geschenk van de goden was en dat het vaak werd geassocieerd met rijkdom, macht en onsterfelijkheid. Promotievideo op <https://youtu.be/lwGR4OyKOUc> en YouTube-kanaal op <https://bit.ly/4gUkQMd>

◆ De Griekse regering gaat tegen 2026 in het hele land 1.388 camera's installeren. Het plan omvat de installatie van 388 camera's in Attica tegen de zomer van 2025, met de nadruk op de drukste wegen en risicovolle kruispunten. Dat gaat ongeveer 18,8 miljoen euro kosten, gedeeltelijk gefinancierd door de Europese Unie. De extra 1.000 camera's zullen in een later stadium in het hele land worden geïnstalleerd, te beginnen in de regio rond Thessaloniki. De camera's zullen 24 uur per dag, 7 dagen per week werken en zullen worden gebruikt om snelheidsovertredingen, roodlicht- en oversteekplaatsovertredingen te monitoren, evenals het gebruik van telefoons tijdens het rijden. Het dragen van helm en veiligheidsgordel wordt ook gecontroleerd.

- ✓ Heb je in oktober 2024 de voorstelling van de film ‘Adam, waar ben je?’ gemist maar wil je toch eens zien hoe het leven in de kloosters van de berg Athos eraan toegaat, kijkt dan eens op <https://youtu.be/U5pwlRI-R8>
- ✓ Pantelis Melissinos is een derde generatie sandalenmaker die Kretenzisch leer van hoge kwaliteit gebruikt bij het maken van op maat gemaakte sandalen. Zijn vader voor hem en grootvader daarvoor zijn sinds 1920 actief in het vak. Zijn werkplaats bevond zich aanvankelijk in Psirri bij Monastiraki en later verhuisd naar 16 Odos Tzireon, Makrygianni, Athene. Georgios richtte in 1920 het beroemde Melissinos Sandal-bedrijf op, in het historische centrum van Athene. Na zijn dood, in 1955, werd het bedrijf overgenomen door zijn zoon Stavros Melissinos, die ook graag poëzie schreef. Stavros werd beroemd als ‘Poëet Sandaalmaker van Athene’ toen hij zijn oude Griekse sandalen populair maakte en er een alledaags accessoire van maakte, in het midden van de jaren 1950. Zijn idee veroverde de modewereld stormenderhand en hij begon een sandalentrend die vandaag de dag nog steeds sterk is. Beroemdheden zoals Sophia Loren, Jackie Onassis, The Beatles, Barbra Streisand, Amanda Lear, Leonard Cohen, Mick Jagger en talloze anderen kwamen graag bij hem langs voor een paar “oude” Griekse sandalen, voordat ze naar de Griekse eilanden gingen. Website op <https://melissinos-art.com> en video op <https://youtu.be/bg2SUhzIEhY>
- ✓ De Ellinikon is een groots, baanbrekend stedelijk herontwikkelingsinitiatief op het historische terrein van de voormalige internationale luchthaven Ellinikon in Athene. Toegewijd aan het herdefiniëren van het stedelijke landschap, combineren we innovatie, duurzaamheid en cultuur om een levendige, vooruitstrevende gemeenschap te creëren. De huidige stand van zaken kan je zien op https://youtu.be/IriXU6v_KJ0 en <https://theellinikon.com.gr>
- ✓ In de rubriek Nieuwsjes en wetenwswaardigheden hadden we het over de nieuwe metro in Thessaloniki. Het reizigerspaar Eftihis Bletsas en Electra Asteri maakten in december een vergelijking met andere verplaatsingsmogelijkheden. In volgende video’s vergelijken ze de metro met een verplaatsing met taxi, met elektrische step, en te voet: <https://youtu.be/-I9FrXlBakU> , <https://youtu.be/kEf9jeRFURQ> en <https://youtu.be/gSlvj8odrgQ>

Het is zover. Je hebt nu Nea Paralias nummer 77 volledig uitgelezen en meteen zin gekregen om ook eens in de pen te kruipen? Goed zo !!!

Voor ons volgend nummer van het ledenblad Nea Paralias is jullie steun en inbreng steeds welkom !!! DUS:

- wie kruipt in de pen om zelf een leuk en of interessant artikel in verband met Griekenland te schrijven?
- wie kent anekdotes over Griekenland in al zijn facetten?
- wie ging / gaat er op vakantie in Griekenland, waar en waarom; hoe waren je ervaringen?
- wie heeft er nuttige tips voor vakantie in Griekenland?
- . . .

Mail uw tekst(en) naar johan@eleftheriaparalias.com uiterlijk op 25 maart 2025.

Wij horen graag uw mening, opmerkingen en uw suggesties nopens het ledenblad. Hoe kunnen we het ledenblad Nea Paralias beter maken? Reacties op een bepaald artikel of op Nea Paralias in zijn geheel, zijn altijd welkom. Maak het kenbaar aan een bestuurslid tijdens een activiteit, of zend een e-mail aan johan@eleftheriaparalias.com (redactie) of aan bestuur@eleftheriaparalias.com .

We besteden veel zorg aan de informatie in ons ledenblad. Desalniettemin kunnen de teksten onjuistheden, (ver)taalfouten of typfouten bevatten. We analyseren tientallen anderstalige bronnen voor de samenstelling van de bijdragen - deze bronnen bevatten soms onjuistheden, zijn onderling tegenstrijdig of geven buiten ons weten om een verkeerde informatie.

We vermelden tal van links naar sites die beheerd worden door derden. Deze links worden als illustratie bij de teksten en voor uw gemak aangeboden. Wij zijn niet verantwoordelijk voor de goede werking van de links; links kunnen na verloop van tijd niet meer werken. De opname van links impliceert geen enkele samenwerking met de uitbaters van deze websites, noch goedkeuring van de inhoud van deze websites.

Scan de QR-code hiernaast met een smartphone of tablet om een kopie van onderhavige Nea Paralias 77 op dat toestel te downloaden en daarop te lezen. Of om het ledenblad met iemand te delen.

Of typ <https://bit.ly/3OQ2pw8> in de adresbalk van uw internetbrowser om deze Nea Paralias 77 te downloaden en meteen op te slaan op uw computer, tablet of smartphone.

